

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai
ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre
5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadói felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.
Segédszerkesztő: Fedák István.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Pályázati felhívás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az általa kezelt földmivességek helyek közül pályázatot hirdet 1. a Bakó János-féle alapítványra.

Évi ösztöndíj 240 K. Ezen alapítványra pályázhatnak elsősorban borsodmegyei illetőségű egyének.

2. A nagyatádi gazdakör alapítványára; évi ösztöndíj 240 korona. Ezen alapítványra első sorban nagyatádi, illetve somogy megyei illetőségű egyének pályázhatnak.

A pályázók keresztlevéllel igazolni tartoznak, hogy 16-ik életévüket betöltötték, továbbá iskolai bizonyítvánnyal igazolandó, hogy a pályázók írni és olvasni jól tudnak. Pályázhatnak ezenkívül magyarországi földmivességekbe már felvett tanulók is, ha ezt az illető a földmivességek igazgatója által bizonyítja.

Kellő okmányokkal felszerelt kérvények folyó év augusztus 31-ig az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóságához (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) nyújtandók be.

Forster Géza,
igazgató.

Felhívás a komlótermesztőkhez.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a f. évben is díjtalanul közvetíti a hazai komló értékesítést, százi bizományosa útján, a mult évihez hasonló feltételek és módok mellett. A prospektust és komlószállítási szabályzatot az érdekelt törvényhatóságok, gazdasági egyesületek, községek és nagyobb termeszto'knek az egyesület már megküldötte. Kivánatra részletesebb felvilágosítást ad az OMGE. igazgatósága, IX. Köztelek-u. 8. sz.

Értesítés.

Egyesületünk könyvtára a könyvtáros nyári szabadságideje alatt, július 29-től augusztus 25-ig zárva lesz.

A sarju.

„Az uttöröknek még bukni is érdem” . . .

Irta: Baross János dr.

A „Köztelek” mult vasárnapi számában „Fel a vitorlával” címmel nagyon a szívem szerint megírt cikket jelent meg.

Gazdag ez az írás képekben és meggyőző igazságaiban, csak hogy szerintem, a ki azokat a képeket festette, csupán a legsötétebb szépiába mártotta ecsetjét és igazsága is csak olyanok, mint minden igazság a földön — relativok.

A cikkben átvonuló sötét melancholiát két simptoma okozza. Az egyik az, hogy az agrár törekvések apostolai, uttörői után nem támad új sarjadék, amely képes lenne a kezdeményezők által elvetett és kikelt magot tovább művelni, learatni és a jövő nemzedék részére nemzeti kincsévé be is takarítani. A másik panasza az, hogy a mig az agrárius követelések elvileg nagy diadalokat arattak, ezen elvi diadalokat a praktikus élet számára nem használtuk ki eléggé, sőt bizonyos irányokban (pl. a tőzsdereform kérdésében) sehogyan sem, mert a nagy hévvel csatasorba állított gazdatársadalom az elvi diadalokkal megelégedve, hazament piheenni.

Tényleg, a ki elfogultság nélkül nézi közviszonyaink fejlődését és társadalmi erőnk megnyilatkozásait, kénytelen elismerni, hogy ezen jelenségek igazak s a miattuk érzett hazafias aggodalom sok tekintetben indokolt.

Csak abban tér el felfogásom a ciklik irójától, hogy ő ezekben a jelenségekben visszaesést lát, én pedig csak az eszmék természetes fejlődésének egyik fokát, amelyen mintha kissé állva maradtunk volna, de csak tőlünk függ, hogy lépésről-lépésre folytassuk utunkat fölfelé!

Nagy harcok és hosszú hadjárat előtt állunk; a küzdelem, amelynek katonáivá felcsaptunk, történelmi jelentőségű, az elvek és gondolatok világában valóságos forradalmat jelent.

Két fő sarkpontja van agrártörekvéseinknek: egy szociális és egy nemzeti.

Szociális rugója törekvéseinknek a kicsinyek védelme a nagyobbakkal szemben, a sok kiserőnek szövetkezése a gazdasági élet harcaira. Valóban merően ellentétes életfilozófia apáink törekvéseivel szemben, a kik azon hitben éltek, hogy a szabadjára eresztett életküzdelemben harmoniát fog teremteni a minden emberben meglévő józan önzés.

Bennünket már megtanított arra az elmúlt évtizedek tapasztalása, hogy az élet szabad küzdelemben az erők még hatalmasabbak, a gyengék még gyengébbek lesznek, mert a gyengébbet, sőt a becsületet is mindig legyőzi az erősebb és a — gazember. Klasszikus példája e naiv hitnek az, hogy a magyar nép alig hogy visszakapta 1867-ben önrendelkezési jogát, egyik első dolga volt apáinknak, hogy az 1868. évi törvényekkel szabaddá tették — az uszort.

A kisembereknek és gyengébbeknek védelme és a megoszott erők szövetkezésének szervezése mellett a földbirtok speciális nemzeti vonatkozásaiból kifolyólag az agrárius törekvések központját a magyar fajnak és a magyar nemzeti társadalomnak megerősítése képezi. Homlokegyenest áll ez is a hatvanas-hetvenes években kialakult azon nemzeti politikával, amely az öngyilkos nemzeti jogi törvényt megalkotta, mely a magyar földet minden jöttment közprédájává tette és amely minden kritika nélkül fogadva testvérül minden idegent összetett kézzel nézte, sőt öntudatlanul még elő is mozdította a már megállapodott és a

~ ~ Terményeink értékesítését, ~ ~
Erőtakarmányczikkek beszerzését
bizzuk a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetére, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Gazdáknak kívánatra bérmentve küldjük meg Terményértékesítési Feltételeinket.

Mai számunk 12 oldal.

VFOLYAM.

Szegeden

alatt

a külföldivel

rt.
rszakokat,
tétélárakat

1164

Fali tégla.

ek

lyével, melyek

ettek kintüetve.

szolgál

körut 52.

LD

28. szám.

sek

büzemben.

OK

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

ólámpák.

1348

századok viharaiiban kipróbált régi társadalmi osztályok pusztulását.

Ósi szokás szerint a maga kárán tanulva a magyar, lassan bár, de még nem későn, megindult a *nemzeti renaissance* ugy egy évtizeddel ezelőtt.

A mi törekvéseinket nem egyoldalú gazdasági és osztálypolitika képezi, hanem igenis az a célunk, hogy a nemzeti élet összes megnyilvánulásában első sorban a magyar fajnak érdekei érvényesüljenek.

Ilyen határozott nemzeti törekvéseknek egyedüli biztos alapja a *magyar föld*, irányítúje ezeréves történelmünk, és forrása az az *ős faji erő*, amely nélkül az ilyen általános nemzeti megújulás lehetetlen lenne, de amely erős hitem szerint még annyi évtizedeken át tartott mesterséges pusztítás után is, meg van népünkben.

A nemzeti renaissance küzdelmei tehát nem szoríthatnak a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem, egyszóval a közgazdaság mezejére, hanem fel kell annak ölelni az összes aktuális társadalmi kérdéseket, éreztetni kell hatását irodalomban, művészetben, tudományban, egész jogrendszerünkben, igazságszolgáltatásunkban és közigazgatásunk, valamint honvédelmünk minden vonatkozásaiban.

A harcztér tehát, amelyen állunk, szinte végtelen, mint az Alföld síkja, a harc, amely reánk vár szinte fölér Herkules munkáival és eszméink diadala és ezzel együtt pusztuló nemzetünk egész jövője is, bár lelki szemünkkel valamennyien látni véljük, ki tudja vajjon nemcsak ringó csalóka délibáb, amelylyel csakizzó fajszeretetünk melege ékesítette fel a magyar haza földjét? És ezen nagy nemzeti átalakulás ez óriási küzdelmének első tiz esztendeje nem mult el hiába; megtörtént az, ami minden hadjáratnak alapja, t. i. a csatatervek megállapítottak, a célok, amelyekért küzdenünk kell, kitűztettek és az elvek, amelyek a zászlókra írva, tisztáztattak.

A magyar társadalomban rejő őserő kiváltotta magából a vezérkart az *OMGE*. sok vihart látott falai közt és az ujabban alakult *Magyar Gazdaszövetség* íróasztalainál egy olyan vezérkar szokott összegyülekezni, a melyre büszke lehetne bármely nyugateurópai nemzet.

Nem áll, hogy az agráriusok törzskara egyoldalú, elfogult nagybirtokosokból áll, mert ott a születési és vagyoni arisztokrácia mellett megtaláljuk a régi köznemességet, meg a városi polgárság érdekeinek védőit, ügyvédek, közigazgatási tisztviselőket, bírákat és papokat, írókat és művészeket, egyszóval a társadalom minden rétegét; képviselve van benne az egész ország: Sároستól Zaláig, Pozsonytól a Székelyföldig, az erdős bércek vidéke ugy mint a kalásztérző alföldi rónaság.

És ez a vezérkar eddig szinte emberfeletti munkát végzett, nincs közgazdasági, társadalmi, népmozgalmi, kulturális és nemzetiségi kérdés, amelyre nézve ne fixirozta volna az agráriusok álláspontját és ne emelte volna fel évről-évre tekintélyesebb szavát.

Tíz év előtt mosolyogtak még a magyar politikusok az agráriusok erőlködésein, később már megijedtek tőle és megpróbálták azt leverni, persze hiába; ma már pedig kénytelenek meghallgatni bennünket a nagy politika minden fontosabb kérdésében.

Hogy azonban az agráriusok a mai konzultatív szerep helyett egykor gouvernementális szerepet is játszhasanak hazánk közéletében, nem szabad megállanunk a szervezkedés ma már elért fokán. Már készek a haditervek, már teljes a vezérkar, sőt az ország legtöbb részében már a keretei is fel vannak állítva ennek a politikai honvédelemnek, most már csak *ujjoncokat és közelegényeket kell toboroznunk*.

A fentemlített cikk szerzője azon kesereg, hogy ezt eddig elmulasztottuk. Szerintem ez még eddig nem is lehetett munkaprogramunkban, csak most értünk el az agrárius eszmék oly kifejlődéséhez, hogy azoknak miniszerelebb körben való propagálását megindítsuk szerte az egész országban.

Legelső sorban meg kell nyernünk az intelligens *magyar ifjúságot* — a jövő — Magyarországot, hogy kiegészíthessük belőle a vezérkarunkat.

Meg kell ismertetnünk velük elveinket, megszerettetni már nem is szükséges, hiszen az ifju sziv fogékony minden nemes és hazafias törekvés iránt s a fiatal lélek leghamarabb átérti a korszellemet, megérti a jövő szózatát.

E téren még bizony jóformán mindent meg kell tennünk.

Egyetemink és jogi iskoláinkban van tanszéke a kereskedelmi és váltó-, meg a bányajognak, de kivéve a budapesti egyetemen sporadikusan fel-fel tűnő 1—2 magántanárt, az *agrárpolitikát sehol sem adják elő*. Sőt (risum teneatis) hiányzik ez még a *magyar-óvári gazdasági akadémiáról* is, a többi gazdasági tanintézetről nem is szólva. Ezen sürgősen segíteni kell, *fel kell emelnünk szavunkat a magyar ifjúság eddigi ferde, egyoldalú nevelése ellen*.

Társadalmilag is teljesen elhanyagoltuk az ifjúságot, a nemzetközi szocialisták már toboroztak híveket az egyetemen, mi még ezirányban semmit sem tettünk.

Sőt a kiket legközelebről érint, a jövődők gazdáit, a gazdasági tanintézetek ifjúságát is teljesen negligáltuk eddigi mozgalmainkban. Szervezni kell az ifju erőket, az *OMGE*. és a *Magyar Gazdaszövetség gondoskodjanak módokról, hogy tagjai közé az ifjúság tömeges felvétele megkönnyíthessék*.

Csak megismerje egyszer a magyar ifjúság a mi törekvéseinket, majd kiegészül vezérkarunk s nem fog kelleni aggódnunk, hogy mi lesz az agrárius törekvésekből, ha az emberi kor természetes mulása lekaszálja a mai vezetőket. Önmagától fog kinőlni az új sarjadék, megtermi azt a magyar föld és fajunk őserője, csak hogy meg kell öntöznünk azt az eszmék termékenyítő cseppjeivel.

És a mi áll a mi tisztjelöltjeinkre: az ifjúságra, az áll a mi jövő közkatonáinkra, a magyar nép zómére, a parasztságra és a kisiparososztályra.

Egy párszor csináltam már politikát a magyar parasztság között és láttam, hogy szomjas ennek a népnek lelke. *Meskó Pál*, a szövetzeti eszmének ez a vándor apostola a megmondhatója annak, hogy ugy szivja be magába a magyar parasztság az agrárius eszméket, mint a száraz föld az életet adó esőt. Nincs más baja a magyar népnek, csak hogy szárazság volt eddig, vagy 30 év óta nagy ethikai és eszmei szárazság szép Magyarországon; meg kell öntöznünk a magyar földet az

agrárius eszmék termékenyítő vizével! Elég volt az anketókból a zöld asztal mellett, most már ki a zöld mezőre! a falvakba a parasztházakba, a kuriákba s a kis vidéki városok műhelyeibe.

A holt betű nem győzi meg oly könnyen az új eszméktől mindig idegenkedő konzervatív föld népet, mint az élő szó eleven ereje.

A szobából még nem terjesztettek el sohasem új ideákat. Az apostolok is vándorbotot véve kezükbe, elszéledtek az egész világon prédikálni az új ideákat; a reformáció és *ellen-reformáció* nagy papjai is ezt tettek, sőt ezt tették ma esodálatos sikerrel a nemzetközi szocialdemokrácia apostolai is és mindenek felett a német agráriusok. Vegyünk ezektől példát, osszszuk fel magunk közt az országot, tartsunk minden ünnepnap szerte az országban népgyűléseket, előadásokat, összejöveteleket.

A német Bund der Landwirte csak ugy volt képes 200,000 tagot összegyűjteni, hogy egy ünnepnapon néha 80—90 helyen is tartott népgyűléseket. Tiszta lap a magyar nép lelke mai nap, még nem illették meg a modern eszmék, de már megéredt, már fogékony reájuk. Rajtunk áll, hogy erre a tiszta lapra mi írjuk rá a mi magyar nemzeti politikánk programját, vagy átengedjük azt a dudvatenyészítő nemzetközi szocialdemokraták zsákmányául.

A cél nagysága utódainknak és nemzetünknek szebb jövődjébe vetett reményünk adjon erőt nekünk e fáradságos apostolkodáshoz; lehet, hogy mi elesünk, vagy elkopunk bele, de ha lekaszál is bennünket az idő és a küzdelmes munka, nyugodtan tesszük le a fegyvert, mert látjuk, hogy az első rend lekaszálása után még üdőbb, még erősebb sarjut nevel helyünkbe a magyar föld, amelyet a mi munkánk és életünk tett termékenynyé.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Cserháti Sándor.

Az angol buza értéke, viszonyítva a magyar buzához.

E. I. Ö. ur a következő kérdést intézte szerkesztőségünkhöz:

Miként viszonylik a square head, már itt honosított angol tarbuza őrlési értéke a mi vidékünkön, tiszavideki vetőmag után termett magyar buzához, hogy ha ennek minőségi sulya 78—79 kg., sikértartalma 33%, az angol tarbuza minőségi sulya pedig 80—81 kg., sikértartalma 35%.

Értesülésem szerint az angol tarbuza termesztése hazánkban roszdamentessége miatt annyira el van terjedve, hogy az általam fölített kérdés közérdekűnek tekinthető.

Indokolja a kérdést a vámi gőzmalom igazgatójának azon állítása, hogy az angol tarbuzából grizt nem készíthet, annyira acélos, hogy a hengerekreken nem jól őrlődik, e miatt értéke 70—80 fillérrel kevesebb.

A mult évben számos cikkben lett a „Köztelek”-ben a magyar és az idegen — nyugoti eredetű — buzák közötti különbség megvilágítva és ezért ez alkalommal csak röviden kívánok e kérdéshez hozzászólni. Az nagyon természetes, hogy a malom a square head buzát nem akarja azon áron megvenni mint a magyar buzát, mert abból silányabb lisztet kap, 70—80 fillér meg nagyon csekély árkülönbség, tudok olyan malmot, a mely csak 2 koronával olcsóbban veszi az idegen buzát, mert vagy nem lehet jól őrlőlni, az u. n. magasörlésre berendezett malmokban, mert nem ad grizt, vagy

vizével! Elég volt
lett, most már ki
parasztházakba,
sok műhelyeibe.
meg oly könnyen
kedő konzervatív
even ereje.

terjesztettek el
stolok is vándor-
k az egész vilá-
t; a reformáció
ppjai is ezt tet-
esodálatos siker-
mokrácia apos-
émét agráriusok.
szuk fel magunk
hinden ünnepnap
eket, előadásokat,

ndwirte csak ugy
sszegyűjteni, hogy
O helyen is tartott
magyar nép lelke
eg a modern esz-
fogékony reakjuk.
a lapra mi írjuk
ánk programját,
tenyésztő nemzet-
mányául.

nknek és nemze-
vetett reményünk
os apostolkodás-
s, vagy elkopunk
nkét az idő és a
n tesszük le a
z első rend leka-
ég erősebb sarjut
öld, amelyet a mi
nékenyűné.

ESZTÉS.

Sándor.

viszonyítva
ához.

ő kérdést intézte

head, már itt hono-
e a mi vidékünkön,
magyar buzához, hogy
9 kg., sikertartalma
sulya pedig 80—81 kg.,

l tarbura termesztése
t annyira el van ter.
kérdés közérdekűnek

gőzmalom igazgató-
tarbuzából grizt nem
hengerekreken nem
fillérral kevesebb.

s cikkben lett a
z idegen — nyugoti
ülönbség megvilá-
mal csak röviden
zólani. Az nagyon
squāare head buzát
enni mint a magyar
lisztet kap, 70—80
árkülönbség, tudok
2 koronával olcsób-
mert vagy nem
agasórlésre beren-
em ad grizt, vagy

ha lehet is, a belőle nyert tészta nyújthatósága nem megfelelő.

A hektolitersúly és a nedves siker mennyisége nem tiszta értékmérője a buzának, azaz két különféle buza közül az egyiknek valamivel kevesebb lehet a hektolitersúlya és a nedves siker mennyisége és mégis ez lehet a jobb. A malmok odatörekcsenek, hogy az általuk forgalomba hozott lisztet a lehetőségig egyforma tulajdonságúak legyenek, ezt a tészta-próba útján érik el még a legjobban. Az össze-öröndő buzákból mintákat vesznek a keverés arányában s ezt megőrlik, az őrlés után a tészta-próba mutatja meg, hogy megfelelő lenne-e a keverés, vagy hogy melyik buzából kell többet vagy kevesebbet venni.

Minél gyengébb valamely buza minősége, annál kevesebb vehető belőle a keverékbe, hogy a fogyasztóközönség igényeinek megfelelő lisztet állíthassanak elő. A nyugoti buzák éppen azért gyengébb minőségűek, mert ha egyáltalában örölhetők is a magas őrléssel, silányabb lisztet adnak és ezért csak csekélyebb arányban keverhetők a jobb buzákkal. Annak pedig, hogy a nyugoti buzák gyengébb minőséget adnak, magyarázata, hogy a buza minősége többek között a fajtától is függ. A kontinentális klíma alatt létesült fajták jobb minőségű lisztet adnak, mint a nyirkos klíma alatt keletkezettek, a különbség nem annyira a siker mennyiségében, mint inkább annak minőségében van.

Az különben mesebeszéd, hogy az angol buzák rozsdamentesek, láttam már akárhány angol buzát, a melyet teljesen elrept a rozsdá, csak annyi áll, hogy a rozsdától rendszerint nem szenvednek oly mértékben, mint a magyar buza.

A mult ősszel sok gazdaságban vetettek nyugoti származású buzát, németet, angolt, francziát, de sokhelyütt megelégettek a próbát és maradnak a magyar buza mellett, mert a nyugoti buzákat több helyen megrikította vagy tönkretette a fagy, a magyar buzának pedig nem volt ártalmára. Cs. S.

SZŐLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Angyal Dezső.

A M. Á. V.-ak új gyümölcs- és zöldségszállító kocsijai.

Lapunk 60-ik számában a MÁV.-ak új gyümölcs- és zöldségszállító kocsijait ismertettük, 61-ik számunkban a kocsik berendezési kérdését megvitattuk, most ide iktatjuk az OMGE.-nek a MÁV.-ak igazgatóságához intézett átiratát a vagon-berendezés kérdésének végleges megoldása tárgyában:

A Magyar Királyi Államvasutak Tekintetes Igazgatóságának Budapest.

F. évi 67,630/IV. számú nagybecsű átiratuk kapcsán a Szobonya Bertalan-féle szabadalmazott vagonberendezést ösmertettük a „Köztelek” hivatalos közlönyünk f. évi 55-ik számában, megfélelni óhajtván ezáltal a Tekintetes Igazgatóság felhívásának; mert hisz minél tagabb körben lesz ismertté téve e dolog, annál több egyén szól hozzá a kérdéshez és a vagon berendezésének kérdése így tisztázódni fog.

Miután azonban a MÁV. újabb „G. g.” jelzésű kocsikat is hoztak forgalomba, — amelyek gyümölcs és zöldség szállítására alkalmasak — ezek ismertetését is czélszerűnek láttuk és hasonlóképp a „Köztelek”, f. évi 60-ik számában közöltük.

Ezen vagonok berendezése úgy látjuk azon elv alapján készült, amelyet a Tekintetes Igazgatóság b. figyelmébe ajánlottunk.

Nézetünk szerint ezen kocsik igen jól be fognak válni, azonban még mindezáltal azon kérdés nincs megoldva, hogy ki adja a vagon berendezéséhez szükséges anyagokat? Mert a mostani kocsiberendezés csak arra szorítkozik, hogy a szükséges deszkák elhelyezhetők legyenek; azonban a tulajdonképpeni berendezést képező deszkák hiányának és amint a fent-hivatkozott átiratból kivesszük, ezen berendezési deszkákat a MÁV.-ak a szállítófeleknek nem akarják rendelkezésére bocsátani.

Ezáltal tehát még nincs befejezve ezen ügy feletti tárgyalás, mert nézetünk szerint a szükséges berendezéseket a vasut tartoznék a szállító félnek rendelkezésére bocsátani, amely nézetünknek hasonlóképp a „Köztelek” hivatalos közlönyünk egyik számában kifejezést adunk és ezen megfelelő lappéldányt v. n szerencsénk tisztelettel becsatolni.

Nem mulaszthatjuk el ezenkívül a Tekintetes igazgatóság figyelmét ama körülményre is felhívni, hogy czélszerű volna ezen vagonokat felirattal ellátni, mely szerint ezen kocsik csakis élelmiszerek szállítására használhatók; mert attól lehet tartani, hogy oly anyagokat fognak ezen vagonokban is szállítani, amelytől a vagon szagot kap és így azután alkalmatlaná fog válni ismét élelmiszer szállítására.

Már pedig e tekintetben szükséges, hogy alapos rend hozassék be, mert különben folytonos beruházások válnak szükségessé, amelyek egyszerű intézkedéssel elkerülhetők volnának.

Szabadjon tehát a felvetett eszmét a Tekintetes igazgatóság szives figyelmébe ajánlanunk és ama kérésünket előterjesztenünk, hogy végre-valahára ezen sokat hányt-vetett ügy megoldassék, hogy így a MÁV.-ak is sok kellemetlenségtől és kárpótláskifizetésektől megmeneküljenek, valamint a szállító felek kiváncsalmainak is elég tétessék.

Budapest, 1903. július 18.

Kiváló tisztelettel

az „OMGE.” nevében:

Elnöki megbízásból

F. G.

igazgató.

GAZDASÁGI IPAR.

Rovatvezető: Zalka Zsigmond.

A bor és must réztartalmáról.*

○ A bajor kir. kormány megbízásából Th. Omeis dr. a würzburgi mezőgazdasági kísérleti állomás igazgatója a borok és mustok réztartalmának megállapítására több kísérlet-

* Über den Gehalt von Most und Wein an Kupfer. Die Weinlaube 1902. évfolyam 50. szám 591—592. oldal.

sorozatát végzett s német szaklapok közlései szerint a következő eredményhez jutott:

A legutóbbi évtizedek megállapításai szerint csekély mennyiségű réz a legkülönbözőbb testekben található, olyanokhan is, amelyekben megelőzőleg a réz jelenlétét még nem is gyanították, pl. a természetes ásványvizekben, termőtalajokban, tápszerekben stb. A réztartalom igaz, hogy olyan csekély, hogy jelenléte csak az esetben mutatható ki, ha nagyobb mennyiséget vetnek vizsgálat alá s ha annak kimutatására különösen pontos vizsgálati módszereket használnak. Az alább közlendő vizsgálatoknál a rezet nem a szokásos módon réz-szulfid alakjában határozták meg, hanem a pontosabb elektrolitikus módszert választották.

A meghatározást olyan módon végezték, hogy a parcellánként nyert szőlőből egyenkint 2 liter must üvegedényben tökéletesen kiejesztett. Amikor az élesztő leülepedett, az új bor és a seprő tökéletesen elhamvasztattak s a szokásos módon kezelt hamuból a réz elektrolitikus uton kicsapatva kalorimetrikus uton mennyiségileg meghatározatott. A vizsgálat egész tartama alatt ügyeltek arra, hogy se az édes must, se a bor olyan eszközökkel ne érintkezhesék, melyek rezet vagy rézöntvényeket tartalmaznak.

Az összes a vizsgálatoknál használt készülékek, eszközök és kémszerek előzőleg réztartalmukra nézve megvizsgáltattak, hogy egész biztosak legyenek abban, hogy ha a borban rezet nyomokban is találnak, az kizárólag csak a tőkéről származék.

A vizsgálat eredménye a következő volt:
1. Saját készítményű rézmészoldattal permetezett tőke:

Permetező folyadék töménysége %	Édes must 1 literében gr. réz	Kierjett bor 1 literében gr. réz
0.1	0.000782	nem volt kimutatható.
0.25	0.000420**	nyomok
0.50	0.000990	"
0.75	0.000850	"
1	0.000900	0.000053
	0.000301**	nem volt kimut.**

2. Saját készítményű rézszódaoldattal kétszer permetezett tőke:

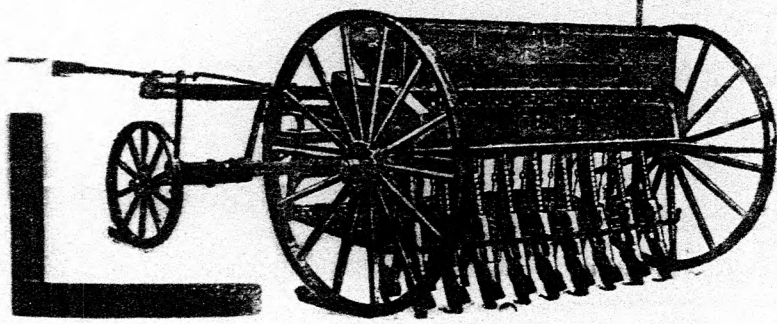
Permetező folyadék töménysége	Édes must 1 literében gr. réz	Kierjett bor 1 literében gr. réz
0.1	0.000388	nyomokban
0.5	0.000841**	"
0.5	0.000594	"
0.75	0.0.0600	nem volt kimutatható
1.00	0.000826	0.000050
	0.001799	nem volt kimut.**

3. Permetezetlen tőke:
0.000380
0.000021** nyomokban

Fenti elemzési adatok a következő összegezésre jogosítanak:
Ha a tőkét rézoldatokkal permetezzük s pedig rendes előirt időben — tehát nem tulkésón — csak csekély mennyiségű réz jut az édes mustba. Tekintetbe veendő azután, hogy a nem permetezett tőkék mustja is csekély mennyiségű rezet tartalmazhat. A kierjett borban vagy egyáltalán nem találunk már rezet

* A borok természeteszerűleg nem voltak tökéletesen tiszták, hanem mindegyik csekély mennyiségű élesztőt tartalmazott.
** Ezen minták egy másik szőlőből származtak.

UNICUM-DRILL

sorbavetőgép az egyedüli, melylyel sik vagy hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 20,000 darab vetőgép készült és az egész világban elterjedve. Ezer és ezer elismerő nyilatkozat. MIELŐTT VETŐGÉPET VESZ ÉRDEKLŐDJÖN AZ „UNICUM DRILL” VETŐGÉPEK IRÁNT GAZDATÁRSAINÁL

MELICHAR FERENCZ BUDAPEST, VI.

Magyarországi vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND.

vagy pedig csak csekély nyomokban; e réznek összes vagy legalább is legnagyobb mennyisége kicsapódik az élesztővel.

Ennélfogva helyes időben permetezett szőlők bora rézfelvétel által nem válhatik az egészségre ártalmas hatásúvá. E vizsgálatokkal kapcsolatban Omeis felemlíti mindazon követelményeket, amelyek mellett borba réz kerülhet, annak indoklására, mily könnyen juthat réz nyomokban egészen természetes uton táp- és élvezeti anyagokba; ilyenek mindenekelőtt mindazon pinczeeszközök, melyek réz, sárgaréz és bronz alkotórészeket tartalmaznak (pl. sárgarézcsapok, borszivattyúk, stb.). Ha ilyeneken keresztül bor folyik, abba nyomokban réz kerülhet; az ezen a réven a borba kerülhető rézmennyiség ilyen esetekben is rendszerint nagyon csekély — egyes esetekben literenkint 0.8022 grm. rezet találtak, — úgy hogy sem az izre, sem az élvező egészségére semmi befolyással sincsenek. Ha azonban hibásan kezeljük a bort, pl. hosszabb időn át áll az a szivattyuban, nagyobb is lehet a rézfelvétel, amely körülmény az illető bort kifogásolhatóvá teszi.

Windisch Richárd dr.

KÜLFÖLDI SZEMLE

Szerbia mezőgazdasága 1902-ben. Szerbia fő bevételi forrásait a földművelés és az állattenyésztés képezik.

A belgrádi statisztikai hivatal kimutatásai szerint a művelés alatt állott terület az 1902. évben így oszlott meg: tengeri alatt 524,652 hektár, buzaterület 325,583 hektár, rozs 49,829, árpa 88,188 és zabterület 100,403 hektár. A termési eredmény pedig ugyanezen évben métermázsákban a következő volt: tengeri 4.672,848, buza 3.104,925, rozs 275,290, árpa 761,005 és zab 589,983 mm.

Szerbia eddig kataszterileg nincs fölveve, a kormány azonban ezt legközelebb elkezdetni és 10 év alatt keresztülvitetni szándékozik, mint-hogy ennek alapján egyrészt jelentékenyen nagyobb adójövedelmet vár, másrészt pedig arra számítanak, hogy a törzskönyvezési rendszer mellett az idegen tőke könnyebben lesz szerbiai jelzálog-befektetésekre megszerezhető.

1902 június végén Szerbiában 290 mezőgazdasági szövetkezet állott fenn, ebből 44 új alapítás volt, míg az előző évek közül 10 megszűnt, úgy hogy a gyarapodás 34. A tagok száma ugyanekkor 10,383 volt. Ezek a szövetkezetek kivétel nélkül a Raiffeisen-rendszer szerint alapítottak.

Egészséges és vízdzus hegyi legelői következtében Szerbia kiválóan alkalmas az állattenyésztésre. Legelterjedtebb a sertésenyésztés, mint-hogy egyrészt a szerbiai sertések a közép-európai piacokon nagyon keresettek, másrészt pedig tenyésztésük alig kerül valamibe. Emellett még a szarvasmarhatenyésztést folytatják előszeretettel.

Különös figyelmet fordítanak azonban egy idő óta a baromfitenyésztésre, melyet fajnemesítéssel, különleges istállók és egyéb berendezések létesítésével igyekeznek fejleszteni. A mezőgazdaság eme ágának megfelelő fejlődése mellett a baromfi- és tojáskivitel révén évenként mintegy 6 millió dinár bevételre számíthatnak.

A szerb állami intézetek azonkívül nagy gondot fordítanak az eddig meglehetősen primi-

tíven üzött füzélék- és gyümölcstermesztésre. A hüvelyesek közül Szerbiára nézve a bab bír legnagyobb fontossággal, minthogy a lakosság-nak a tengeri mellett a bab képezi a főtáplálékát. Szerbia gyümölcstermése 1902-ben a hivatalos adatok szerint így alakult: alma 8.065,015 kg., körte 4.591,277 kg., szilva 225.143,633 kg., cse-resznye 213,520 kg., meggy 273,310 kg., barack 154,021 kg., őszi-barack 1.124,940 kg., szeder 151,852 kg., naspolya 45.900 kg.,ogyoró 1.188,482 kg., szőlő 24.947,854 kg., stb.

A selyemhernyó-tenyésztés ujabban szépen fejlődik. Az 1897-ben beszerzett 16 kg. selyemhernyó-petéből a Lapovóban székelő engedélyes czég az 1902. év végéig 185 kg. petét termelt. A tenyésztéssel 1901-ben 14,000 család foglalkozott. Kivitelre került

1900-ban	35,825 kg. selyemgubó	171,963 dinár értékben
1901-ben	36,048 " " "	141,783 " "
1902-ben	50,384 " " "	194,800 " "

A lentermesztést Leskovác és Uzsicze környékén mintegy 10 év óta sikerrel üzik.

Utóbbi időben a gyapottermesztéssel és kísérletezésekkel; bár eddig itélet nem mondható az eredmény tekintetében, Szerbiára nézve minden-esetre jelentékeny haszon hárulna abból, ha a nyers gyapot, valamint a pamutszövetek behozatala a minimális mennyiségre volna csökkenthető. Az 1902. évben ugyanis Szerbia behozatala gyapotban (nyersen és fonalakban) 3.800,000 dinár, különböző pamutszövetekben 4.000,000 dinár értéket képviselt.

Oroszország termése 1902-ben. Az orosz belügyminisztérium központi bizottságának hivatalos adatai szerint Oroszországban az elmúlt évben művelés alatt állott, a 72 kormányzóságban és vidéken együttvéve téli vetés alatt 32.235,268, nyári vetés alatt 47.392,865, összesen 79.628,133 deszjatint.)

A sivatag vidékeken és Szibériában az 1902. évben a művelési terület nem szaporodott, sőt Szibériában némileg csökkent.

A fontosabb mezői termények szerint a művelési terület így oszlott meg (deszjatinákban): téli rozs 26.814,046, nyári rozs 571,680, téli buza 5.421,222, nyári buza 14.992,930, zab 15.990,289, árpa 8.045,016, tönköly 361,022, tatarka 2.162,511, köles 3.051,966, tengeri 1.245,678, borsó 971,773, összesen 79.628,133.

A felsorolt terményeken kívül még csak a burgonya bír általános fontossággal, melynek művelési területe 3.639,314 deszjatina volt, míg a többi termények elenyésző kis területeken, pl. a bab 74,635 deszjatinán, műveltettek.

Az orosz mezőgazdaság nagy egyhangúságát mi sem jellemzi jobban, mint az a körülmény, hogy a 4 fontosabb gabnaféle az összes művelési terület 90-20%-át vette igénybe.

A művelés alatt állott 79.628,133 deszjatina terület termése az 1902. évben tett: a 72 kormányzóságban és vidéken együttvéve téli vetésből 1.769,306.6, nyári vetésből 2.338,971.9, összesen 4.108,278.5 ezer pudokban.)*

Az 1901. évi terméssel szemben az 1902. év termés fölöslege 1.062,326.4 ezer pudot tesz vagyis 34.9%-ot.

Európai Oroszország 1902 évi termése az utolsó 10 év termésének mindegyikét felülmúlja, jóllehet ezek között 4 jó év is volt és pedig az 1893, 1894, 1899 és 1900-iki évek.

*) 1 deszjatina = 1.09 hektár.
*) 1 pud = 16.4 kg.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

290. kérdés. 1. Gazdaságunkban szándékozom augusztus hóban 10 drb tarka ökröt hizlalásra beállítani, rendelkezésemre áll jó réti széna, árpaszalma, rozs és árpapolyva, ajánlották a melasszét és Derby-melasszét, tengeri vidékünkön 12 K., kérdem, most elősorolt takarmányneműekhez gyors és olcsó hizlalás eléréséhez, milyen abraktakarmányneműeket volna legcélszerűbb beszerezni, második szakhi hizlaláshoz már takarmányrépa is állana rendelkezésemre, később új-tengeri is.

2. Mely mű tárgyalja behatóan az állatok takarmányozását és hizlalási eljárását. *D. M.*

291. kérdés. A balatonmenti fekete áradvány homoktalajjal bíró rétünket folyó évi január hó első felében műtrágyával hintettük be és pedig 47 kataszter holdat 100 mm. kainittal és 100 mm. 19% Thomas-salakkal. A rét talaja rendkívül puha és vizenyős lévén az elszórt műtrágyát nem fogasoltuk be, mert tartottunk attól, hogy a fogas, az amugy is igen laza összetételű földből a fű gyökérzetét ki fogja tépni. Most, hogy a fűkaszálas ideje elérkezett, azt tapasztaljuk a réten, hogy egyes helyeken abszolúte semmi fű nem termett, még rosszabb a rét, mint műtrágyázatlan korában, míg közvetlen mellette igen erőteljes fű van. Megjegyezzük, hogy a rét nem volt fűmaggal utánvetve.

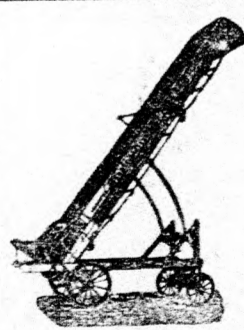
Tisztelettel kérdezzük tehát, hogy helyes volt-e a fogasolást a fent említett ok miatt mellőzni s hogy nem lett volna-e szükséges fűmagkeverékkel utánvetni.

Következő télen szándékunk érett istálló trágyával egy másik rétet megtrágyázni. Kérjük bennünket felvilágosítani, hogy hány szekér trágya szükséges 1 kataszter holdra? melyek a végzendő munkák s mik ezek egymásutánja? hogy a rétből, mely most igen kevés fűvet terem, jó kaszáló legyen. Talaja szintén fekete balatoni áradvány homok s elég száraz. *Sz. b.*

292. kérdés. Augusztus hóban szándékozunk lekötöni 100 drb ökröt, melyeknek egy része magyar, más része tarka. Azt akarjuk, hogy december végével készen legyenek. Rendelkezésre áll répaszelet ad. lib.; korpa, árpadara, csalamádé és széna. *N. F.*

293. kérdés. Oberndorfi takarmányrépában az idén jelenleg máris kb. 5-6% szárnak indult és kimagzott, később mindenesetre még több ily kimagzott fog mutatkozni; kérdem tehát, mi lehet ennek az oka, az időjárás-e vagy a mag hibás? És ha a mag hibás, nem-e tartozik a magkereskedő nekem a káromat megtéríteni? Megjegyzem, hogy a répát rendes időben, gondosan elkészített talajba vettem; 2. hogy abban a táblákban, ahol a répa jelenleg van, annak előtte igen régen nem lett répa termesztve; 3. hogy a szomszédaim csak szórványosan látok kimagzott répát, nem többet, mint más években és végre 4. hogy a magkereskedő az obligó alól kibujandó, csakis az időjárást okozza.

294. kérdés. Homokos vályogtalajon berni tehének részére egy tábla mesterséges

Szalmakazalrakó gépek (Elevátorok)

kaphatók:

GRAEPEL HUGÓ gépgyárosnál

Budapest, V., Váci-út 40-46.

Uj! Uj! törekrosta vaslemezből.

Nagy magmegtakarítás! Tiszta munka! Minden rosta 2 heti próbára küldetik.

TÖREKROSTA
GRAEPEL HUGÓ SZABADALMA

KRÉNY.
ek.

haságunkban szándé-
10 drb tarka ökröt
kezesemre áll jó réti
árpapolyva ajánlották
lasszét, tengeri vidé-
t elősorolt takarmány-
hizlalás eléréséhez,
műiket volna legzelel-
dik szakí hizlaláshoz
ana rendelkezésemre,

behatóan az állatok
ási eljárását. D. M.
tonmentí fekete árad-
rétünket folyó évi
műtrágyával hintettük
ter holdat 100 mm.
19% Thomas-salak-
vül puha és vizenyős
át nem fogasoltuk be,
gy a fogas, az amugy
földből a fü gyökerze-
t, hogy a fűkaszáls
asztaljuk a réten, hogy
se nmi fü nem termett,
műtrágyázatlan korá-
lette igen erőteljes fü
y a rét nem volt fü-

zük tehát, hogy helyes
ent említett ok miatt
lett volna-e szükséges
ni.

ándékozunk érett istálló
et megtrágyázní. Kérjük
ni, hogy hány szekér
asztér holdra? melyek
nik ezek egymásutánja?
most igen kevés fűvet
en. Talaja szintén fe-
homok s elég száraz.
Sz. b.

ugusztus hóban szándé-
b ökröt, melyeknek egy
zevel készen legyenek.
paszelet ad. lib.; korpa,
s széna. N. F.

ndorfi takarmányrépám-
hárís kb. 5-6" szárnak
sőbb mindenesetre még
og mutatkozni: kérdem
s az oka, az időjárás-e
És ha a mag hibás,
tereskedő nekem a káro-
gjegyzem, hogy a répát
osan elkészített talajba
ban a táblákban, ahol a
nak előtte igen régen nem
3. hogy a szomszédaim-
n látok kimagzott répát,
lás években és végre 4.
az obligó alól kibujandó,
ozza.

Homokos vályogtalajon
e egy tábla mesterséges

legelőt szeretnék alakítani, 1 tábla felerészében zabosbüköny, felerészében rozs van. Trágyázva 8 év óta nem volt.

Kérdem, hogy minő fűmagkeveréket használjak és hogy miképp készítendő elő a talaj, mikor és hogyan vethető, mennyi mag szükséges egy 1200 □-ös holdban, megjegyzem, hogy e legelőt jövő tavaszon már szeretném legetetni. O. S.

Feleletek.

Tarka ökrök hizlalása. (Felelet a 290. sz. kérdésre.) Tisztán csak széna, szalma s abrakkal nem czélszerű a hizlalást megkezdeni, hanem inkább zöldtakarmányra kellene azt alapítani mindaddig, míg a répaszedés ideje elérkezik. Ezen az alapon pl. a következő adagolást ajánlíhatjuk 1000 kg. élősulyra: 80 kg. csalamádé, 8 kg. széna, 4 kg. korpa, 2 kg. olajpogácsa s 2 kg. melassze. Ebben foglaltatik 27.2 kg. szárazanyag, 2.33 kg. fehérje, 0.58 kg. zsir és 14.41 kg. szénhidrát, vagyis összesen 17.32 kg. emészthető szervesanyag, melyből 12.59 kg. a szálastakarmányban fordul elő; emészthetlen ballaszt 9.9 kg. Később a következő adagolást lehetne alkalmazni: 60 kg. takarmányrépa, 10 kg. széna, 6 kg. szalma s polyva, 2 kg. tengeri dara, 2 kg. olajpogácsa s 2 kg. melassze. Ebben van 25.9 kg. szárazanyag, 1.89 kg. fehérje, 0.44 kg. zsir és 15.52 kg. szénhidrát, vagyis összesen 17.85 kg. emészthető szervesanyag, melyből 6.85 kg. a szálastakarmányban foglaltatik; emészthetlen ballaszt 8.1 kg. Végre a hizlalás utolsó harmadában a szénát s szalmát megkevesbitve, a tengeridarát szaporítani kellene. Folyékony melassze helyett természetesen Derby-melasszet is használhatunk, kivált ha az etetés kényelmes voltára fektetünk súlyt.

Hozassa meg az OMGE.-től Cselkó és Kosutány takarmányozástanát. Cselkó.

Rét megjavítása. (Felelet a 291. sz. kérdésre.) A rét fogasolásának elhagyása bizonyára hiba volt, azonban sem ez, sem a trágya nem lehet oka a gyepp megromlásának. Sokkal valószínűbb, hogy a vízállásos helyeken télen a fagy ártott meg a növényeknek.

Vizenyős réteknak trágyázása történjék az istálló- vagy műtrágyával, csak akkor vezet eredményre, ha a fölös mennyiségű vizet elvezetjük, egyébként nem. Istállótrágyát kár a rétre adni, annak a foszforsav vagy a káli-foszfát-trágya a legmegfelelőbb. Ezen utóbbi trágyával balatonmenti réten a növénytermesztési állomás igen jó eredményt ért el. Az istállótrágyát különben oly módon kell alkalmazni a réten, hogy az első fagygyal kihordatik a vetés, a trágya 150-250 q kat. holdankint és elteregtetik. Tavasszal a trágya szalmás része pedig legereblyéztetik. A fü felületés a réteknak csak hasznára lehet. Azt, hogy mely füveket vessünk, legjobban meg lehet állapítani, ha megvizsgáljuk, hogy a réten milyen jobbfele füvek fordulnak elő, ha csak szórványosan is, ezekből és hereféléből állítjuk össze az elszórandó keveréket. Cs. S.

Ökörhizlalás. (Felelet a 292. sz. kérdésre.) Ameddig a zöldtakarmány tart, pl. a következő adagolás válik be 1000 kg. élősulyra: 50 kg.

csalamádé, 40 kg. répaszelet, 10 kg. széna, 3 kg. árpadara s 4 kg. korpa. Ebben foglaltatik 27.5 kg. szárazanyag, 2.1 kg. fehérje, 0.5 kg. zsir és 15.3 kg. szénhidrát, vagyis összesen 17.9 kg. emészthető szervesanyag, melyből 9.1 kg. a szálastakarmányban fordul elő; emészthetlen ballaszt 9.6 kg. Később következőképp lehetne a hizlalást folytatni: 60 kg. répaszelet, 10 kg. széna, 4 kg. tavaszi szalma vagy polyva, 5 kg. árpadara s 4 kg. korpa. Ebben van 26.5 kg. szárazanyag, 1.85 kg. fehérje, 0.37 kg. zsir és 14.81 kg. szénhidrát, vagyis összesen 17.03 kg. emészthető szervesanyag, melyből 6.43 kg. a szálastakarmányban foglaltatik; emészthetlen ballaszt 9.5 kg. Cselkó.

Répa felmagzása. (Felelet a 293. sz. kérdésre.) A répa felmagzásának különböző oka lehet, legfőbbje az, hogy a répa fejlődése kezdetén növekedésében egy időre megakad, a kedvezőtlen idő miatt, vagy gyenge fagy éri, melyet azonban a répa kihever. Azon általános tapasztalatoknak, hogy a korai vetésekben rendszeren több a felmagzott répa, mint a későiekben, éppen az a magyarázata, hogy a korai répát hamarabb éri olyan idő, amely a fejlődését egy időre megakasztja, mint a későit.

Az idén különösen jól lehetett a körülményt megfigyelni. Az idei tavasz lehetővé tette a répa korai vetését, sok helyütt márczius elején, sőt már február végén vetették a répát. Az áprilisban beállott havas, fagyos időjárás sok gazdaságban a répavetés kisebb-nagyobb részét tönkretette, úgy, hogy másodsor kellett vetni. Ezen gazdaságokban a másodvetésben alig láthatni felmagzott répát, az első vetésben pedig nagyon sok van.

Származhatik azonban a felmagzás onnan is, hogy a vetőmag vagy annak egy része nem normális fejlődésű repáktól való, hanem az első évben felmagzottakból. Az ilyen mag után származó repának nagy a hajlandósága a felmagzásra. Miután azonban azt biztosan nem lehet megállapítani, hogy melyik ok idézte elő a felmagzást, a magkereskedőtől kárterítés nem követelhető. Cs. S.

Legelő homokos vályogtalajra. (Felelet a 294. sz. kérdésre.) Olyan talajon, amely az idén felerészben rozsot, felerészben zabosbükönnyt termelt, de 8 év óta trágyázva nem volt, mesterséges legelőt létesíteni nem tanácsos, olyat pedig, mely már jövő tavasszal legethető legyen, nem lehet. Legelő, azaz gyepvel benőtt terület létesül ugyan magától is a gyenge talajon, de, hogy a legelőn a megfelelő számú állat legendő táplálékot is találjon, szükséges, hogy a talaj jó erőben legyen, egyébként kár az elvetett fűmagért. A jelen viszonyok között is csak az esetben létesíthető jó legelő, ha azt a télen vagy tavasszal jól megtrágyázva, rajta tengerit, vagy más kapás növényt természetesen 1905. tavaszán kellőleg porhanyított földbe védőnövényvel elveti a fűkeveréket és a védőnövényt magérés előtt lekasálja. Ez esetben 1906-ra kap jó legelőt. Keve-rékül egy kat. holdra ajánlható:

Lolium perenne	40
Cynosuon crastatus	25
Alopecurus pratensis	10

	kg.
Festuca durimcula	35
" pratensis	20
Phleum	15
Poa	35
Avena pubescens	40
Trifolium hybridum	05
" repens	075
" pretensens	075
Anthyllis vulnerama	075
Összesen	2475

Hanbury és az angol földmivélés-ügyi politika új iránya.

(György Endre, a m. kir. földmivélésügyi miniszter londoni szaktudósítójának jelentése.)

Hanbury kora és váratlan halála nemcsak mély részvétet keltett Anglia összes politikai köreiből, akik benne első sorban a politikust sajnálják, hanem egy átmeneti korszak letűntét is jelzi az angol földmivélésügyi politikában és kormányzatban.

Az angol Board of Agriculture újra felállítása óta meglehetősen mostoha gyermeke volt a politikának. Nem azért, mintha kitűnő szakemberek nem álltak volna élén. Chaplin, az agrárpárt tevékeny vezére most is, aki éppen most indította meg hadjáratát a gabonavám eltörlése ellen; utóda Long, egyike a legszellemebb régi fajtájú angol politikusoknak, akiknek kétségkívül nagy és maradandó hatása volt és van a közügyekre; de az kétségtelen, hogy a Board of Agrikulture élén egyikőjük sem képvisel semmi mást, mint egyszerű főnökét egy regisztráló és statisztikai adatgyűjtő hivatalnak. Ez utóbbira nézve köztudomású az angol földmivélési statisztika kitűnő volta, hanem köztudomású az is, hogy Craigie érdeme, a kitűnő statisztikusé, aki most a statisztikai társaságnak is érdemes elnöke.

Hanbury, aki mint független politikus is számtalanszor adta jelét annak, hogy önállóan tud és akar gondolkodni mindjárt, mikor székét elfoglalta, kijelentette világosan, hogy ő szerinte a Board of Agriculture nem lehet pusztán egy „hivatalos ruhába bújított báb” és hogy ezt komolyan vette: egész munkálkodása igazolta.

Voltaképpen a mi szárazföldi gyakorlatunk szerint mind az, amire Hanbury törekedett, régen meghaladott álláspont. A viszonyok sürgetően és parancsolólag követelték, hogy a kormány beavatkozás messzebb menjen nálunk, mint Angliában. Angliában nincs parasztbirtokos osztály. A nagy földesurak rendszeren oly bérilőkkel műveltetik földjeiket, akik maguk is tőkével és üzleti értelemmel bírnak. Emellett piacuk közel van, s az egész világ — mondhatni — náluk fordul meg. Mindezen tényezők megadták és biztosították a gazda önállósát, s tényleg a legnehezebb kérdések egyike volt magukat a farmerket meggyőzni róla hogy a teljes individualizmus kora lejárt, s hogy az összeműködés szükséges, sőt annak egyik korollariuma, az állami beavatkozás sem kerülhető el.

Az angol Board of Agriculture tevékenységének kifejtésére tehát első sorban az angol földmivélés rokonszenvét kellett megnyernie ez új irányra. Tényleg erre sem Chaplin, sem Long nem is gondoltak, meg sem indultak rajta. Tényleg, még amennyiben védvamosoknak tartatnak is (mind a kettő kijelentette, hogy nem az) az nálunk az állami beavatkozás maximuma.

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. magkereskedése
VII., Rottenbiller-u. 33. sz. BUDAPESTEN VI. ker., Andrassy-ut 23. sz.
A gazdák figyelmébe

ajánl: arankamentességre államilag ólomzárolt luczernamagot és biborherét, továbbá káposztarepczét, muharmagot, tariórepamagot, fehér kölesmagot, pohánkát, mustármagot, lóbabot, őszi bükönnyt, őszi borsót, szöszös bükönnyt (Vicia villosa), raffiaháncsot, mindent legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: mindenféle gazdasági magot bármely mennyiségben. Ajánlatok minták kíséretében kéretnek.

REKROSTA
UGO SZABADALMA

Hanbury teljesen más irányban indult el. A szaknevelés sem lévén állami feladat Angliában, a szakiskolák és kísérleti állomások támogatása csupán állami segélyezés útján volt befolyásolható. Ezt Hanbury nagyobb mértékben is gyakorolta, mint elődei. Sőt a legutóbbi időben egy szakbizottság munkáját tette közé, mely javaslatba hozta a kísérleti állomások központi vezetését, azon ténnyel fogva, hogy a magánállomások nem működnek összehangatosan, egységes kísérletek nem tételhetnek, sok kísérletek pedig, amelyek nem érdeklők különösen azon vidék különös viszonyait, ahol véletlenül vannak a kísérleti állomások, egyáltalán nem tételnek meg. Hasonlóan Hanbury igen sok alkalommal hangsúlyozta, hogy a szakoktatás terén is nemcsak segélyvel, de egyenes ténykedéssel kell közbe lépni az államnak; s ezen cél elérésére úgy gondolta megtenni az első lépéseket, hogy az új nevelésügyi törvény értelmében a megyékre bízván a középkutatás ügye, ott érvényesíti befolyását.

Részben ez volt az oka annak, hogy Hanbury oly behatóan gondoskodott az összeköttetések kereséséről a gazdaközönnyel. Csak az utolsó időkben is alig volt nevezetesebb gazdasági ülések a vidéken, ahol ő jelen ne lett volna, egy hét alatt átlag 3-4 helyen is. Nyilván is kifejezte azt, hogy a gazdákat akarja életre keltetni, hogy többet követeljenek tőle s a kormánytól. Terve, hogy egy gazdasági szervezetet, mely összeköttetésben álljon minden megyével, s melynek tagjai levelezői legyenek a Board of Agriculture-nak, nem nagy népszerűsége tett szert. Sir E. Strachey magában a Central Chamberben, mint felesleges intézményt támogatta meg, s egyáltalában nem nagyon méltányolták azt a messze kiható működést, amit Hanbury várt tőle.

Az állattenyésztés és állategészségügy terén is fáradságtalanul munkás volt Hanbury. A száj- és körömfájás alkalmából Argentína ellen förgánatosított rendszabályok nagy tevével találkoztak, szintugy a sertésvész ellenében elért sikerek. A tenyésztés szempontjából a kormány tehetetlenségét nagyon is érezte Hanbury, alig volt képes a hadügyi czélokra kívánt 1500 darab évi lőmennyiség feltételeit biztosítani, s egész működése arra irányult e téren, hogy agitációt indított meg a hazai hustermelés érdekében. Ugyanis „home killed“ (ittthon levágott) hus elnevezés mellett kerül a legtöbb külföldi (argentinai) marhahús forgalomba, amely élve hozatik a kikötőkbe; ezt ő meg akarta különböztetni a közönség szemében a „home bred“ (ittthon tenyésztett) marhától. Erre azonban eszköze nem volt más, mint a felvilágosítás, a törvény végrehajtása a megyékre bízván.

A szövetkezeti és a szállítási téren szintén erős állást foglalt. A szövetkezetek propagálása érdekében mindenütt egész vándortanítói buzgóságot fejtett ki, az irlandi sikerek által felbuzdítva; a szállítási tekintetben pedig a külföldi áruk javára irányuló különböző tarifák ellen foglalt állást. A törvények mai állapotában azonban itt sem tehetett semmit. A hozzá beadott panaszokat megvizsgálás után a Board of Trade-hoz kellett áttenni; azonban magának a Board of Trade-nak sincsen más joga, mint az illető vasut ellen a különösen e czélra alakított bírósághoz fordulni megítélésé végett annak, nincs-e igazolatlan előnyben részesítés (undue preference.) Miután a bíróság gyakorlata a verseny igényeit mindig igazoló oknak veszi: alig lehetséges e téren valmit tenni, miután aligha van vasut, mely a verseny nyomása nélkül ily előnyöket adna. Hanbury látta ezt, s ezért ösztökélte a gazdákat szövetkezetek útján szervezni nagy forgalmat.

Egy egészen új mező volt a beerdősítés ügye. Ez eddigelé teljesen el volt hanyagolva Angliában s így különösen a gyárvidékek külseje kopár. Hanbury egy nagy bizottságot hívott össze, amely valóságos fordulatot van hivatva képviselni az angol erdészetben. E bizottság javasolta az erdészet kézbe vételét, külön tanítást (azóta egyik intézet, Cirenester, már fel is állította a tanszéket reá), állami kísérleti telepet és a beerdősítés megkezdését éppen a gyárvidékeken. E tekintetben egyenesen a szárazföldi gyakorlat lebegett előtte.

Hasonlóan tevékeny óhajtott lenni a halászat osztályban, amely csak ez évben adott át társzaja keretébe.

Mindezek önmagukban véve nem nagy jelentőségű dolgok. Kétségkívül sokkal kisebb mértékű állami ingerenciát képviselnek, mint Európa bármely államában honos. Nem is ebben van fontosságuk, de az irányban, melyre mutatnak. Hanbury maga fejtette ki nem egyszer, hogy a britt gazdának épp annyi igénye van az állam érdeklődésére és támogatására, mint bármely más állam gazdájának és hogy távolabb ne keresse a példát, az irlandinak, ahol igazán bámulatos eredményeket ér el ez az irány. Kétségkívül áll azonban az, hogy az angol gazdának nincs annyi szüksége erre, mint bármely más gazdának; és kétségkívül áll az is, hogy az irány behozatalának a legfőbb akadály Angliában maga a gazdaközönnyel, mely a gyámolítását és az azzal egybekötött állami beavatkozást nem igen szereti. Most legutóbb is például erős agitációt indított meg a megvizsgáló állami állomások létesítése ellen, és maga akar segíteni magánegyesületi úton a mezőgazdasági géppárak kartelljének hatása ellen.

Vajjon a korán (58 éves volt) elhalt Hanbury iránylata célt fog-e érni hamar? nehéz volna válaszolni reá. Az azonban világos, hogy folytatást növekszik a dolgok jelen állapotával elégedetlenség száma és folyton több számottevő ember szakít a régi előítélettel az állami beavatkozással szemben.

Bennünket különösen érdekelhet annak tudása, hogy Hanbury szerfelett nagy figyelemmel kísérte a magyar földművelésügy minden mozzanatát, különösen magyarországi útja óta, melyet már mint miniszter tett meg; s hogy azon politikai élénk rokonszenv mellett, amivel, mondhatni, minden angol ember viseltetik Magyarországra iránt, nem utolsó mozzanat volt ebben az, hogy igen sok újító eszméjét nagyon is hajlandó volt a magyar viszonyok közt megvalósított módon léptetni életbe.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
OMGE. közleményei	1021
A sarju	1201
Hanbury és az angol földművelésügyi politika új iránya	1205
Növénytermesztés.	
Az angol buza értéke, viszonyítva a magyar búzához	1202
Szőlőszet, kertészet.	
A M. Á. V.-ak új gyümölcs- és zöldségzállító kocsijai	1203
Gazdasági ipar.	
A bor és must réztartalmáról	1203
Külföldi szemle	1204
Levelszekreny	1204
Vegyesek	1206
Kereskedelem, tőzsde	1208

A cukorválság megoldása. Lukács

László pénzügyminiszter ischli útja eredménytelennel járt. A megegyezés tartalma a következő: A cukorkontingens felosztásáról szóló osztrák törvényt — mint jelenlik — császári rendelettel legközelebb érvényen kívül helyezik, hogy a nemzetközi kereskedelmet megnyugtassák az iránt, hogy a brüsszeli nemzetközi cukorbizottságnak a cukorkontingens tekintetében elfoglalt ismert határozata mellett is Ausztria a brüsszeli cukoregyezmény kötelékében marad. Magyarország részéről ily intézkedés szüksége fenn nem forog, mert a cukorkontingens egyénekenként való felosztása iránt intézkedő törvényjavaslat még törvényerőre nem emelkedett. Az osztrák kormány említett intézkedése korántsem jelenti a kontingentálás által elismert és megvalósítani szándékolt amaz elvnek az elejtését, hogy a brüsszeli egyezmény tartamára a magyar cukor fogyasztása a magyar cukortermelés részére biztosíttassék, sőt ellenkezőleg ama tanácskozások során, ame-

lyeket a magyar pénzügyminiszter Ischiben az osztrák miniszterelnökkel és az osztrák pénzügyminiszterrel a legutóbbi napokban folytatott, sikerült megtalálni azokat az alapokat, a melyeken a monarchia két államának cukorfogyasztása kontingentálás nélkül is biztosítható lesz az illető állam cukortermelése részére. E tanácskozások során elhatározták, hogy a két pénzügyminiszterium szakelőadói haladéktalanul összeüljenek a kiviteli módokat megállapítása végett.

Gazdaszövetségi program. A Magyar Gazdaszövetség múlt évi ankétjainak sikerétől indítva elhatározta, hogy egyes aktuális kérdésekre vonatkozólag az idén is kikéri több hírneves szakember véleményét s a beérkező anyag megvitatására országos értekezletet hív egybe. A megvitatandó tárgyak volnának: a szövetkezeti raktárak, a kredit agrícola, továbbá a szövetkezeti törvény revíziója. A szakértők, kiket a Gazdaszövetség véleménynyilvánításra felkért, a következők: *Makfalvay Géza, Balogh Jenő* egyetemi tanár, *Csernoch János* országgyűlési képviselő, *Concha Győző, Földes Béla, Gaal Jenő* egyetemi tanárok, *Hammersberg Jenő* ny. koronaigazg. *Hódossy Imre* orsz. képviselő, *Králik Lajos dr., Kuncz Jenő, Nagy Ferencz* volt államtitkár, *Náray Lajos* makói alispán, *Prohászka Ottokár, Zsigmond Grossechmid Benő, Edvi Illés Károly, Simonyi Semadám Sándor* és *Sághy Gyula* orsz. képviselők. Egyben a diskussziók megkönnyítése végett a Gazdaszövetség az igazgató-választmány kebelében 2. ugmint jogi és szociálpolitikai szakosztályt szervezett. A jogi szakosztály elnöke *Pallavicini Ede* gróf, h. elnöke *Makfalvay Géza*, jegyzője *Dömötör László dr.*, tagjai pedig *Issekutz Győző, Baross János dr., Mérey Lajos* és *Csillag Gyula dr.* lettek. A szociálpolitikai szakosztály elnöke *Károlyi Sándor* gróf, alelnöke *Bernát István dr.*, jegyzője *Desseffy Emil* gróf, tagjai pedig *Mailáth József* gróf, *Széchenyi Imre* gróf és *Emödy József* lettek. A gazdaszövetség ankétjei az ősz folyamán lesznek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének délmagyarországi képviselete. Nálunk Magyarországon a szövetkezeti élet a hitel és pénzügy terén a leghatalmasabb, amennyiben körülbelül 2000 hitelszövetkezet működik az országban. A gazdák is felismerték a szövetkezésben rejlő erőt, a külföldi jó példák nyomán és ma már a példa gyakorlati életünkben is fényesen bevalott. A mezőgazdaság jövedelmezőségének fokozása terén óriási hivatás vár az árubeszerzés és értékesítés szervezésére. Az árubeszerzés és értékesítés terén mindenesetre a megyei gazdasági egyesületek vannak hivatva az akciót megkezdeni. Egy ilyen központot létesített a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte, most a *Temesvármegyei Gazd. Egyesülettel* a Délvidéken, Temesvár székhellyel, mint a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének délmagyarországi képviseletét. Ezzel a társadalom bizonyítékát adta a magasabb gazdasági tevékenység iránti érzékének, amely nélkül a világ gazdasági haladásában meg nem állhatna helyét. E képviselet működése kiterjed a mezőgazdasági használati anyagok beszerzésére, vetőmagvak értékesítésére és beszerzésére, szőlő- és borszemeszre és gépek beszerzésére, mezőgazdasági gépek, továbbá terményértékesítés és erőtakarományok beszerzésére és végül a fuvarlevelek föltulvizsgálására. Ezek képezik a kisgazda legérzékenyebb kérdéseit és megvagyok győződve róla, hogy ezen képviselet működésének nyomán csak megelégedés fog lakozni. Hogy mily égető szükségét képezett Temesvármegyében a képviselet felállítása, azt bizonyítja azon körülmény, hogy alig két heti működés után már is tömeges a megrendelés és különösen a közös gabonaértékesítés. Ha a megyei gazdasági egyesületek-

nek lenne egy ilyen szövethetési és értékesítési fiókja, úgy a gazdaosztály, főképpen a kisgazdák néhány év alatt jelentékeny pénzmegtakarításhoz jutnának, amiért is reméljük, hogy a jó példának akadnak követői.

Fogyasztási adók városi kezelésben. Hogy vidéki városaink pénzügyi viszonyai meg lehetőségek rendezetlenek, azt mindenki tudja. Ezt az állapotot leginkább az adófizetők sanylik meg, kik a rendes adókon kívül különféle pótdadók czimén igen terhes fizetéseket kénytelenek teljesíteni. A rendezetlen pénzügyi viszonyokon a kormány oly módon szándékozik segíteni, hogy a hus- és borfogyasztás adószedésének a jogát jövedelmi forrással átengedi a városoknak. Ez az adó az államnak 25.000.000 kor. jövedelmet hozott, mely az új törvényjavaslat szerint a városok pénztárába fog befolyjni. Ezen adók jogát a pénzügyminiszter valószínűleg azon terhek ellenszolgáltatásaként juttatja a városoknak, melyeket a közigazgatási költségek tetemes megnagyobbodása ró a városokra. E két adónem szedési jogának a városok autonóm hatáskörébe való átruházásával kedvezni akarna az agráriusoknak, hogy ezen átruházással együtt a minimumra leszállítja a bor- és husfogyasztás adóját. Az olasz bor behozatalának káros hatását a magyar bortermelésre eléggé ismerjük; ezért addig, amíg az olasz borok behozatalát megfelelő intézkedéssel nem tesszük lehetővé, addig a borfogyasztási adónak a leszállítását nem is sürgetjük. Ha az állam átadja a bor- és husfogyasztási adószedés jogát a városoknak, a városok új bevételi forráshoz jutnak, mely a pénzügyi viszonyok rendezéséhez kétségkívül hozzá fog járulni. Az állam ellenben az adószedési jog átengedésével egyúttal megszabadul az adószedéssel együtt járó nagy kezelési költségektől, pénzügyorségtől és adóhivatalok fizetésétől. Most már csak az a kérdés, ha tényleg az a cél lebegett a miniszter előtt, hogy a városok pénzügyi viszonyain segítsen, elegendő lesz-e ezen a kezelési költségekkel kisebitett jövedelem a deficités pénzügyi állapotok rendezésére.

Sörpavásár Miskolcon. A Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület az OMGE.-vel és a Magyar Mezőgazdák Szövetségével karöltve évenként Miskolcon rendezni szokott országos sörpavásárját folyó hó 25-én szerdán tartja meg. Az érdeklődőket levélbeni megkeresésre a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala (Miskolcon) mindenről készséggel értesíti.

Amerikai verseny. „Winnipegből jelentik július 10-iki kelettel, hogy ott 10 nap óta esik az eső és úgy Uanitoba tartományban, mint az északnyugati vidékeken a buzatermés igen nagy arányban igérkezik.” Ha ez a pár sor nemcsak a nagytőkés gabonaüzérkedés kedvelt eljárása szerint a gabonárak leszerzésére irányított riasztó hír, úgy az idén ismét tartani lehet attól, hogy az európai piacokat amerikai gabonával elárasztják. És ilyen körülmények között nem csodálkozhatunk azon, hogy a szociáldemokrata Liebknecht szavai, hogy t. i. „az amerikai verseny a földművesosztályt kisajátítja és őket a nemzetközi szociáldemokrácia karjai közé üzi”, megvalósulnak Európában, ha csak az itteni irányadó körök idejekorán fel nem ébrednek halálos aléltágukból és egyesült erővel nem igyekeznek gátot vetni az európai közgazdaságot és ipart immáron nemcsak fenyegető, hanem rendszeresen megsemmisítő amerikai versenynek. A halogatás minden napja, minden fillér, mely amerikai áruért az oceántulra jut, csak erősíti veszélyes ellenfelünket az immár kikerülhetetlen vám- és kereskedelem-politikai harcban.

Leölt magyar juhok Berlinben. A berlini központi vásárcsarnokba az utóbbi napokban eddig öt vagon leölt juhot szállítottak Magyarországból. Egy-egy vagonban, mely hűtésre van bevendézve, 160 juh fér el. Tehát a kivitt mintegy 800 drb juh volt. A leölt juhok, mint berlini tudósítónk jelenti, bőrből kifejtve

megnyuzva érkeztek és pedig elég jó állapotban. A berlini vásárcsarnokban 60—85 koronát (50—54 m.) fizettek értük. Az e héten hétfőn eladásra kerülteknek ára mint értesülünk még jobb volt.

Külföldi gazdasági hírek. A *boroszlói gyapjúpiac*ról. A tavalyi vásár után a gyapjúpiacozon hanyatlás állott be, mely egész a múlt év végéig minden gyapjúfajban érezhető volt. A gyapjúüzlet idegen hatások alatt f. év elején élénkült meg, úgy, hogy a maradék nagyrészt szilárd áron kelt el és a középfinom mosatlan gyapjuszükséglet alig lett fedezve. A kínálat gyenge volt, a tavalyi árakhoz viszonyítva a mosatlan gyapjúnál 8—12, a háton mosottnál 8—15, a teljesen finom gyapjúnál 20 márká ártóbblettel, általában kielégítő minőség mellett. Az egész vásári készlet kitétt 10.850 mmászt, megmaradt belőle körülbelül 1800 mm. hátonmosott és 15.0 mm. mosatlan gyapju. Az árak: finom sziléziai 180—215 mk., közép sziléziai 160—178 mk., pózeni 145—165 márká. — *Olaszország hordóborkivitele.* Olaszország hordóborkivitele a folyó évi január—április hónapokban 714.583 hektolitert tett 19.117.310 líra értékben mely kivittel az elmúlt év hasonló időszakában kivitt 444.347 hektoliter, illetőleg 11.925.208 líra értékkel szemben 270.236 hektoliter, azaz 7.192.102 líra értékemelkedést mutat. Az Olaszországból a monarchiába bevitt hordóbor mennyisége — az olasz hivatalos külforgalmi statisztika adatai szerint — a f. évi január—április hónapokban 278.411 hektoliterre rugott, az elmúlt év hasonló időszakában bevitt 214.605 hektoliterrel szemben. — Bariban írják május hóban a borüzlet lanyha volt és már csak korábbi köteleseket bonyolítottak le. Az árak nem változtak, noha vörösborkok még erős a készlet és csak a fehér borok fogytak el. Franciaországba gyöngy foku neutrális borokat szállítanak, Németország és Svájc annyi olasz bort importált, mint tavaly, míg felső olaszországi piacok esőkkentették a vásárlásaikat. Az Amerikába való kivittel némileg emelkedett. A konzulátus kerületéből a monarchiába májusban 18.189 mm. bort (1902 ben 16.558 mm.) szállítottak. — Az olasz borkivittel fehér borok irányában Ausztria és Magyarországra hanyatlás mutat. Nagyobb üzletek csak észre a termés beszűretelése után várhatók. A vörösbort üzlet szintén gyenge volt, főleg Franciaország és Felső-Olaszország vásároltak; Indiába 500 bordela vörösbort vitetett ki. — Milánói konzulátusunk arról értesít, hogy az olasz bor szállításának olesóbbá tételére tartálykocsikat szereltek. Az új kedvezményes tarifa szerint egy tartálykocsit Barlettától Milánóig 252-10 lírát fizetnek, az előbbi 434-95 líra helyett. — *Magyar bor orszországon.* A magyar bor azelőtt nagy mennyiségben érkezett, de miután ismételtelen megtörtént, hogy Magyarországból a rendelt jó bor helyett silány minőségű, sőt műbor érkezett, az ukrainai vevők nem rendelnek tőlünk; bort, pezsgőt és borpálinkát francia és német cégek-nél rendelnek.

Nyilttér.)*

Magyar Thomassalak.

Kartellen kívül, ugyanoly **foszforsavtartalommal és porfinomsággal, mint a német vagy a cseh salak, ciztrómsavban való oldhatóság 70%** a szokásos eltérési garantiával, bármely állomásra kívánatra olesóbban ajánl 1394

Sátori Mór, Budapest,
közp. iroda IX., Dandár-utca 25. szám.

Idei termései, szép teljesszemű, legalább 78 kilogrammos **francia búzát** — Szent Heléna faj — a **legmagasabb árakon vesz export cizélokra**
Goldschmid Ödön
gabonaujnyökségi és bizományi üzlet, Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 38. és Kis-híd-utca 2. sarkán.

*) Az e rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

NYILATKOZAT.

„Tovote“ **sűrűzsiradék** elnevezése alatt különböző alarendelt minőségű kenőzsiradék kerül forgalomba és ez által esorbítja elismert minőségű gyártmányom jó hírnevét.

Indítva érzem ennél fogva magam ez uton is kijelenteni, hogy minden tölem származó **sűrűzsiradék** hordóján vagy egyéb csomagoláson **védjegyem és czégem látható** és óvást emelek az ellen, hogy bárki is nem gyáramból származó sűrűzsiradékot „Tovote“ elnevezéssel elláson és árusítson. — Magyarországi képviseltemet **kizárólag a Kann és Heller czég, Budapest,** bírja és gyártmányom csakis a nevezett czégnél szerezhető be.

Tovote Fr. mérnök, Hannover.

A „Köztelek“ kiadóhivatalában Budapest, Köztelek a következő gazdasági szakmunkák kaphatók:

Kis Káté az uradalmi esőzők számára. Ára portómentes küldéssel 40 fill. Összeállította: dr. Balkay Béla. Mindkettő csinos zsebkönyvalaku kemény táblába van kötve és 20 oldalal jegyzetnaplóval van ellátva.

I. Káté községi mező- és hegyőrök számára. A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-ik törvényzikk alapján összeállítva. Ára portómentes küldéssel 40 fillér.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894-ik XII-ik törvényzikk, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal ellátva, egy füzetben. Ára bérmentes küldéssel 2 kor. 20 fillér.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi czég jelentése.)

Budapest, 1903. augusztus 1.

Az időjárás a lefolyt héten nagybőra derült, meleg és száraz volt, csapadék csak a hét vége felé következett be és ez a hőmérséklet tetemes esőkkentésével is járt együtt. A behordási és eséplési munkálatok javában folynak és az eredmény a várakozásnak nagybőra megfelel. A vizálás keveset változott. A külföldön ugyancsak kedvezőbb az időjárás.

A külföldi piacokon az irányzat inkább kellemes, a vevők azonban továbbra is tartózkodók és a forgalom mérsékelt maradt. Amerikában az árfolyamok gyakrabban változtak ugyan, de látósan szilárdak voltak. A cseplési eredmények felől beérkező kedvezőlenebb hírek különösen a későbbi határidők jegyzésére voltak befolyással, melyek állandóan emelkedtek, míg a prompt buza gyenge kivitteli mellett csak szerényen javult. A látható buzakészletek, habár csak csekély mérvben, de gyarapodtak. Angliában az irányzat kezdetben csendes volt, később azonban a tengerentuli jegyzések hatása alatt valamivel kellemesebb volt. Ez a német piacokra is befolyást gyakorolt, a prompt buza valamivel szilárdabb, míg az őszi terminusok kedvező időjárás mellett csak keveset változtak. Franciaországban valamivel jobb volt a fogyasztási kereslet és az árak szintén szilárdabbak. A többi kontinentális tőzsdéken a kereslet mérsékelt és alig van mérsékeltébb változás.

Nálunk a kínálat új áruban kezd erősebbé válni, míg ó áruban a hozatok gyengülnek. A kínálat e mellett aránylag még mérsékelt. Kenyermagvak valamivel kellemesebbek, takarmányzikkék, tengeri kivittelével, ártartók.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza kezdetben jó kereslettel találkozott. A malmok élénkebben vásároltak és az első napokban készségeken adták meg a tulajdonosok magasabb árköveteléseit. Ez azonban csak addig tartott, amíg nagybőra ó buza tételek a piacra nem kerültek, melyek eladása futólag lanyhitólag hatott. A kínálat később azonban mérsékelt maradt és még mindig hiányzik a kielégítő áruajánlat. A malmok is, úgy látszik, csak gyenge készletek felett rendelkeznek és így ismét jobb kereslet érvényesült, melynél az árak is újból emelkedők lettek. Egyenként ezek 5—10 fillérel javultak, amin úgy ó mint új buza részesedik. Az összforgalom 145.000 mm. (Közötte 65.000 mm. új buza.) A hetihozatal 113.000 mm., melyből 5200 mm. ment tovább.

Rozs az egész hét folyamán lanyha maradt. A kínálat jó, áru bőven van a piacon, míg a kereslet

csekély és a helyi fogyasztás mérsékelt beszerzéseire szorítkozik. Az árak a múlt héthez viszonyítva körülbelül 10 f.-rel olcsóbbak és minőség szerint 12-12.10 K. között mozognak helyben és helybeli paritásra. A hét végével az irányzat valamivel kellemesebb. Nyíri rozs gyengén van kínálva, de az érdeklődés is csekély, Debreczen-Nyiregyháza paritásában 11-11.10 kor-ig jegyzünk.

Árpa (takarmány- és hántolási czélokra) gyárosoknál elég jó felvételre talált és megfelelőbb kínálat mellett ártartó maradt. Helyben 10.90-11.40 K.-ig, Kőbányán 11.90 K.-ig fizettek. A hét végével a hangulat valamivel nyugodtabb. Sör és malátaárakban még nem fejlődött forgalom. Minták bőven érkezek, melyeknek minősége kielégítő ugyan, de színre kevésbé felnek meg, mert sok a sárgaszínű áru, míg finom fehér árpák hiányzanak. Néhány külföldi vevő is volt piacunkon, kik azonban éppúgy mint exportőrjeink, egyelőre főleg csak a minták megtekintésére szorítkoznak. Az árkövetelések emellett magasak és úgy látszik, hogy rendszeres üzlet csak a jövő hét folyamán fog kifejlődni. Egyes eladások alapján merkantil felvidéki árut 12-13.50 K.-ig, jobb és finom árut 13.50-14.50 K.-ig, tiszavidéki árut 11.50-12-ig, jobb árut 13-14 K.-ig jegyzünk állomásokon átvéve. A déli vasut és a budapesti vonalmenti árpákban még nem volt üzlet.

Zab jobban volt forgalomban, az árak azonban alig változtak, finom áru joltartott. Szín és tisztaság szerint, a forgalomban volt 3000 mm.-ért helyben 10.80-11.50 K.-ig, finom urasági áruért néhány fillérrel többet is fizettek.

Tengeri iránt az érdeklődés csekély, míg a kínálat ugy hazai, mint román származékokban elég jó. Az árak a határidőjegyzésekkel egyetemben csökkenőek voltak és 15 fillért vesztek. Minőség szerint 12.40-12.50 K. jegyzünk. Hibás tengeriért szeszégetők 10-10.20 K.-ig fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepce gyengén van forgalomban és a vevők tartózkodása mellett csendes maradt. Budapesti paritásra új áru 22 kor. Bánsági repce 20.40-20.60 K., lenmag 22.50 K., gomborka 18.50 K. jegyez helyben. Határidő-káposztarepce gyakrabban változott és nyugodtan 22.60-22.80 K. zárul.

Hüvelyesek: Bab e héten csak gyenge érdeklődéssel találkozott. A forgalom korlátozott és a hangulat csendes maradt. Szeptemberi szállításra triörözött törpe babért Gyöngyös-Félegyházán 17-17.50 K. Gömbölyű babért Mohács-Baja-Zombor 16-15.50 K., barna babért Kalocsán 13-12.50 K., Nagy-Károlyon 12.50-12 K. fizettek.

Napijelentés a gabonaüzletről. 1903. augusztus 4.

Készbuza jó kínálat és a malmok élénkebb vételkedve mellett, szilárd irányzatú volt, elkelt mintegy 37000 métermáza 5 fillérrel magasabb áron.

Rozs élénkebb forgalom mellett szintén valamivel kellemesebb hangulatot mutat, helybeli egyenértékben 6.12 1/2 koronáig, helyben pedig 6.25 koronáig három óra volt értékesítő.

Takarmányárpa változatlan, új-áru helyben és Kőbányán átvéve 5.50-5.80 koronáig jegyez, minőség szerint.

Sörárpaiban a kínálat igen nagy, a reflektánsok azonban csak a jobb minőségű és szép világos színű árpákat keresik és a középajátakat elhanyagolják. Szép és jó minőségű áru 7.75 koronáig jegyez Budapest egyenértékében.

Zab mérsékelt üzlet mellett, csendes változatlan, minőség szerint helyben 5.25-5.75 koronáig talált vevőre.

Tengeri azonnali szállításra szilárd, különösen pedig a vidéki állomásokon emelkedők az árak a jobb kereslet következtében. Itt helyben és helybeli egyenértékre, tengeri 6.25-6.30 koronáig jegyez.

Repceiben az üzlet igen vontatottan halad és a forgalom meglehetősen korlátozott. Elsőrendű minőségű káposztarepce, Budapest egyenértékében 11 koronáig értékesíthető.

A mai tőzsdén a következő készáru kötések jegyeztettek hivatalosan:

Ujbuza. Tiszavidéki: 100 mm. 81 k. 8 K., 520 mm. 81 k. 7 K. 97 f., 120 mm. 81 k. 7 K. 80 f., 820 mm. 81 k. 7 K. 35 f., 700 mm. 82 k. 7 K. 95 f., 1000 mm. 80.5 k. 8 K., 1000 mm. 77.5 k. 8 K., 600 mm. 80.5 k. 7 K. 5 f., 500 mm. 80.5 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 80.5 k. 7 K. 92 f., 150 mm. 80.5 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 80.5 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 80.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 80.5 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 95 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 1000 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 120 mm. 79 k. 7 K. 70 f.

Tiszavidéki: 500 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 1000 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 82 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 87 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 75 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 77 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 75 f., 50 mm. 78.5 k. 7 K. 60 f., 50 mm. 79 k. 7 K. 60 f.

Pestmegyevidéki: 200 mm. 81 k. 7 K. 87 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 77 f., 500 mm. 81 k. 7 K. 77 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 500 mm. 80 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 72 f.

Pestmegyevidéki 100 mm. 78.5 k. 7 K. 70 f., 300 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 60 f. Bácskai 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 77.8 k. 7 K. 70 f. Pancsovai 3000 mm. 76 k. 7 K. 40 f. Ujvidéki 500 mm. 77 k. 7 K. 62 f., 2500 mm. 77 k. 7 K. 62 f.

Óbácsi: tiszavidéki 600 mm. 80 k. 8 K. 22 f., 100 mm. 81 k. 8 K. 15 f., 20 mm. 81 k. 8 K. 15 f., 120 mm. 81 k. 8 K. 15 f., 120 mm. 81 k. 8 K. 10 f., 120 mm. 80 k. 8 K. 15 f., 150 mm. 80 k. 8 K. 15 f., 200 mm. 80 k. 8 K. 15 f.

Tiszavidéki: 325 mm. 80 k. 8 K. 300 mm. 40.5 k. 8 K. 20 f., 250 mm. 79.5 k. 7 K. 87 f., 150 mm. 80 k. 7 K. 87 f., 2000 mm. 79 k. 8 K. 15 f., 800 mm. 80 k. 8 K. 15 f.

Pestmegyevidéki: 400 mm. 80 k. 7 K. 22 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 150 mm. 76 k. 7 K. 60 f.

H.-M.-Vásárhelyi: 3200 mm. 80 k. 8 K. 22 f. Bácskai: 550 mm. 77 k. 7 K. 90 f., 1400 mm. 76.5 k. 7 K. 93 f., 320 mm. 77 k. 7 K. 75 f.

Bánsági: 440 mm. 79 k. 8 K. Pancsovai: 500 mm. 77 k. 7 K. 55 f. Uj-rozs 1200 mm. 6.25 3 hó - 200 mm. 6.22 - 220 mm. 6.10 kpf. par. K-repce 200 mm. 10.10 kpf. hibás. Uj-árpa 200 mm. 5.70 kpf. par. 500 mm. 5.70 - 200 mm. 5.70 kpf. Szalonta. Zab 100 mm. 5.70 - 100 mm. 5.67 kpf.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca. 1903. augusztus 4-én. A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekől 137 szekér réti széna, 12 szekér muhar, 29 szekér zsupszalma, 5 szekér alomszalma, - szekér takarmányszalma, - tengeriszár, 17 szekér egyéb takarmány (löhére, luczerna, zabosbüköny, köles, stb.), 400 zsák szecska.

A forgalom élénk. Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 460-620, muhar 520-600, zsupszalma 260-270, alom-szalma 240-260, takarmányszalma - -, tengeri szár - kéve - -, egyéb takarmány - -, zabosbüköny 500-560, löhére - -, luczerna - -, köles - -, sarju 480-480, szalmaszecska 360-360. Összes kocsiszám 194. Összes súly 213,400 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e hétnek elején a forgalom gyér volt és nagyobb üzlet alig létesült, főleg régebbi előjegyzések és kötések bonyolítottak le, míg ellenben új üzlet csak kontingens nyersszeszben létesült. Helybeli és vidéki egyesült szeszgyárak részéről finomított szesz adózva 145.50-146 K., adózatlanul szabad raktárra 47 K., élesztőszesz adózva 146 K., adózatlanul 47 K. kelt nagyban és 2-3 K. drágább kicsinyben. Denaturált szeszben a kereslet kielégítő és több tétel 36 K. kelt el hordóval együtt.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz e hétnek elején azonnali szállításra 37-37.50 korona, későbbi új termelési időszakba szállítva 35.50-36 K. volt ajánlva élénk vételkedv mellett.

Kivételre az ár változatlanul jegyeztetik és több tétel Dél-Törökország felé szállítva is lett.

A kontingens nyersszesz ára Budapestben 38.50-39.50 korona.

Bécs. Kontingens nyersszesz 41.60-42- K. nyersszeszért.

Prága. Adózott tripló 131.75 - - - K. és adózaian 41.75 - - - korona.

Trieszt. Kivitel szesz tartályokban - - - K.-t.

Budapesti heti jegyzés:

	nagyban	kicsinyben
Finomított szesz	145.50-146-	147.-148.-
Élesztőszesz	146.-146.50	147.50-148.50
Nyersszesz adózva	143.50-144-	145.-146.-
Denaturált szesz	35.50-36-	36.50-37.-

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül hértentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áráiról.

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete üzleti jelentése. 1903. július 31-aug. 3.

Az üzletmenet legutóbbi jelentésünknek megfelelőleg változatlan volt, miért is az árak sem igen változtak.

Husmenetiek jegyeznek: marhahús 1.12-1.16 K., helybeli borjúhús 1.16-1.20 K., vidéki borjúhús 1.08-1.12 K., ürühús -88-92 K., sertéshús 1.00-1.12 koronával értékesül.

Füstölt-hús (vidéki) kilogrammja 1.00-1.60 K., hazai sonka 1.60-2.00 korona. A baromfiüzletben elért áraink kedvezők ugyan, de a korlátozott felkúldés miatt a forgalom nem kielégítő.

Elő baromfi párja 2.40-3- - K., rántani való csirke páronként 1.10-1.80 K., sütnivaló 2-3.40 K., rucza 4.40-4.80, liba 4.30-6.50 K. Vágott hizott liba 1.30-

1.50 K., kacska 1.40-1.50 K., vágott hizott pulyka - - - K.-val értékesül kilónként. Tyúk 1.20-1.50 és csibe -90-1.10 K., darabonként.

A vajüzlet erős lendületet nyert azon nagyobb tételekből, melyeket beküldőink gyors egymásutánban hozzánk irányítottak.

Teavaj (centrifugált): 1.90-2.10 K.-t, főzővaj 1.60-1.80 K.-t jegyez. Tehénturó kilója 14-20 fillérrel kelt el.

Burgonya (waggonáru): sárga 5-5.20 K.-t, rózsá I. rendű 2.80-3.20 K.-t jegyez mm.-kint.

A tojáspiacra vonatkozólag nem történt jelentősebb változás, mivel beküldéseink sem változtak olyanira, hogy teljesen a helyi szükséglet kielégítésére szorítkozunk.

Bácskai 59-63 K., erdélyi apróbb áru 57-60 koronával jegyeztetik.

Budapesti juhvásár.

1903. augusztus 3.

Főlhajtatt:

Magyarországból	1844 drb juh	- drb kecske
Szerbiából	- drb juh	- drb kecske
Összesen	1844 drb juh	- drb kecske
Eladatlan maradt	- drb juh	- drb kecske

Árak

	per kgr.	páronkint
Elsőrendű hizott ürü	50-52 fill.	40-52 kor
Középmínőségű hizott ürü	-	-
Legelőn javított ürü (anya)	-	-
Kisorolt kos	-	-
Szerbiai juhok	-	-
„ kecskék	-	-
Husos bárányok	-	-
Középmínőségű bárányok	-	-

Irányzat: élénk.

Bécsi szarvasmarha vásár.

1903. augusztus hó 3-án.

Főlhajtás összege:

	drb	Minőség szerint:	drb
Hizott és legelőmarha-ban főlhajtás	3586	Hizott marha	3133
Csontozni való marha-ban főlhajtás	1386	Legelőmarha(Weidev.)	453
Összesen	4972	Csontozni való	1386
Eladatlan maradt	-	Összesen	4972

Nem szerint:

Származási hely szerint:	Ökör	3707
Magyarországi	Bika	685
Galic. s bukovinai	241	
Osztrák tartományokból	Tehén	288
Összesen	Bivaly	292

Árak: (100 kilogrammonként élő súlyban koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	72-76	64-70	54-63
Galicziai hizott ökör	72-78-80-85	66-70	58-65
Tarka hizott ökör	78-82-83-85	68-77	58-67
Bikák	50-72-74	-	-
Hizott tehén	52-70	-	-
Legelőmarha	48-62	-	-
Csontozni való marha	-	-	-
Bivaly	36-48	-	-
Konzerváru (selejt.)	-	-	-

Irányzat: A multhetihez képest tetemesebb felhajtás mellett az üzlet gyenge, az árak 1-3 koronával alacsonyabbak, mint a multhetiek; a bikavásáron a forgalom igen élénk, de az árak a multhetiekhez képest 1-2 koronával alacsonyabbak 100 kg.-ként.

Elsőrangú hazai gyártmány!

2500 gőzcséplőkészlet

és 100.000 különféle kisebb gazdasági gép üzembn.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

részvény-társulat

Budapest, VI., Váci-ut 19.

Malomberendezésekre külön szakosztály.

A gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépek elismert kitűnő minőségben. Szakba vágó kérdésekkel kérjük hozzánk fordulni. Részletes felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgálunk díjmentesen.

Morzsolók | Répavágók

SZÁNTÓVASAK legkitünőbb minőségben

olcsón kaphatók:
BECK és GERGELY-nél
Budapest, V., Váci-ut 12.

Alapított 1863-ban. Telefonszám 17—90.

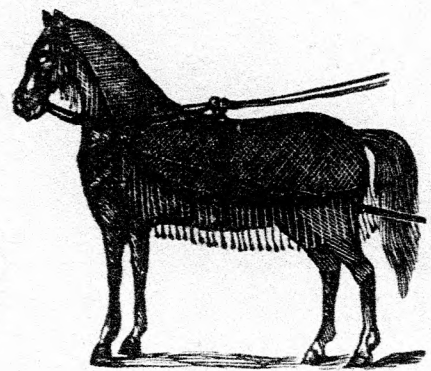
Zsákkölcsonzó-intézet
Sinaiberger és Társa
(Tulajdonos: KALMÁR LAJOS)
BUDAPEST, VII., Dob-utca 6. szám.
1308

Nincs többé üszög!

2 mm. számára egy csomag 50 fillér. 1491
Detsinyi Frigyes, Budapest,
Marokkói-utca 2., a Fekete kutyához.

Árjegyzék kívánatra.

Árjegyzék kívánatra.

Lóhalókat, abrakolózsákat,
szövötkötőféket

mint ajándékot ajánl 1479

ifju Thiel Konrád

I. Bácskai mech. kötél- és zsinagrugyár, Futtakon.

Hagyatékból eladó:

a) 1200 holdas földbirtok Rác-Almásán, Fehérmegyében, teljesen felszerelve gazdasági épületekkel, szép uri lakkal, kerttel, vasut- és hajóállomás.

b) egyemeletes urasági ház Budapestben a Váci-utczában, nagy istállókkal és kocsiszinnel.

Ügynökök kizárva. Bővebb felvilágosítást nyújt az örökösök jogi képviselője: **Dr. Csukássy Jenő ügyvéd** Budapest, IV., Károly-körút 22. 1512

Magy. kir. államvasutak
üzletvezetőség Szegeden.
21374/903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aliorrot üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnokgyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálatközben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnokgyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok következők:

1. Nyári zubbony, 2. Tavasz és őszi zubbony, 3. Téli zubbony, 4. Nyári nadrág (sötét kék) szürke vagy drapp színű posztóból, 5. Tavasz és őszi nadrág, 6. Téli nadrág, 7. Tavasz és őszi felöltő, 8. Téli felöltő, 9. Nyári sapka, 10. nyakra való, 11. Kesztyű, 12. Karkötő.

Az 1—8 tétel alatt felelített ruha darabok készítéséhez megkívánható felső kelmék bármely hazai cég belföldi gyarából szerzendő be.

A 9—12 tétel alatt felsorolt ruházati cikkek, valamint az 1—8 tétel alatt felsorolt ruhák teljes elkészítéséhez a felső kelmén kívül még szükséges egyéb cikkek a szállító cég által jó minőségben bárhol beszerezhetők, azonban kikötöttük, hogy amennyiben ezen cikkek Magyarországon is gyártatnak, úgy első sorban a hazai gyártmányúak szerzendők be, illetve használandók.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerzendők az aliorrot üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítése iránt 1903. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig, az aliorrot üzletvezetőség általános osztályához (I.) benyújtandók vagy posta útján beküldendők, hová is bányapénzképen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 400 korona készpénzben vagy államletételekre alkalmas értékpapirokban 1903. évi augusztus 21-én déli 12 óráig beküldendő.

Az aliorrot üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egységárrakra — szabadon válasszon és fogadjon-on el.

A magyar királyi államvasutak üzletvezetősége Szegeden.

MOST JELENT MEG!

az Orsz. Magy. Gazdasági
Egyesület kiadványában

TÖZEG-FEKÁL-KOMPOSZT

12 ÁBRÁVAL

Irta

MATLASZKOVSKI TADÉ

Megrendelhető az ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET-nél és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Ára 1 korona. Bérmentes megküldéssel 1 korona 10 fillér.

Megjelent

A cseléd és gazda

közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1876. § és erre vonatkozó

Rendeletek és Döntvények Gyűjteménye

írta és magyarázatokkal ellátta

Orincsay László

ügyvéd, r. ténészes, a budapesti IX. ker., kapitányság vezetője.

Ára 2 K. po. lömentes küldéssel 2 K. 20 fill. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

A Magyar

gazdasági és erdőművelési egyesületének országos egyesülete

ajánlja a földbirtokok és bérleti áraknak állaskörveitől osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való minden felvilágosítás és a körveitől teljesen díjmentes.

Mezőgazdaság

és erdőművelési foglalkozások nyugdíjintézkedése. Bez. közl. biztosítást: nyugdíj, rokkantsági díjra és özevnyi díjra, mezőgazdasági, erdőművelési és ezekkel rokon foglalkozású egyének számára a legelősebb díjtelekkel, mert nem nyereségre alakult vállalat.

Kívánatra alapszabály díjtáblázzal és bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság: Budapest, Köztelek, 1161-út 25. szám.

Megjelent:

ADATOK A MAGYAR SZENT KORONA ORSZÁGAINAK LŐTENYÉSZTÉSÉHEZ.

Br. Bothmer — Dr. Bernolák.

94 fényképlenyomattal.

Ára: 7 korona.

Megrendelhető Dr. Bernolák Károly urnál, Szepes-Harasztn.

1493

Magyar kir. államvasutak. Üzletv. Szegeden. 20892/903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Gombos Állomás megújítására p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat útján meghirdetjük. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi január hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1908. évi december 31-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére. Lakásul: 3 szoba, 1 főzőkonyha, 1 előszoba, 1 folyosó, 1 élelőkamra, 1 árnyékszék, 1 padlás, 1 pince, 1 jégverem.

Az I. és II. oszt. váróterem, III. oszt. ét- és váróterem és társzó használatra átengedtetik.

Az egy korona bérléssel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fenti kiirt Gombos állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott lepecsételt, bontékba zárt, nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi aug. hó 8-án déli 12 óráig az aliorrot üzletvezetőség általános osztályára (Szeged, Köztelek, 1161-út 25.) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bányapénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtő-penzáránál 1903. évi aug. 7-én déli 12 óráig vagy személyesen vagy kir. posta útján beküldendő.

Meg egyeztetjük, hogy a vendéglő III. osztályú váró- és étterem fűtése és világításának főét a magy. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebbi, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számítanak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bányapénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlatok között a választás szabadon, a tőrősszagra való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. évi július hóban.

Az üzletvezetőség.

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásoként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom teremtényei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vetetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető címének kitételével közölünk. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasznak szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS. Hirdetmény.

A műhelyi iradalmi mar-tinezzel kerületében egy újonnan berendezendő gazdaság számára keresetlik: **1 majorgazda, 2 gazdasági hajdú, 12 székely-béres** és 2 kocsi-vezető. A majorgazda és hajdú állásokra lehetőleg földmivessziskolát végzett, több évi gyakorlatlaltal bíró egyének nyúj-tanak be. Előnyben részesítünk azok, kik a horvát nyelvet szabadon bírják. A székely-béresok számára a kerületben iskola van. Folya-matványok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, alábbi címre küldendők: **Kerületi intézőség Pa-Martinez, u. p. Csudajávicsa, Verécezemgye.** 4005

Azonnali

belépésre kerestetik román, kath., nős, józan, több évi jó gyakorlatlaltal, a magyar és német nyelvet szabadon és irásban bíró **botos ispán**. Földmivessziskolát végzett, előnyben részesítjük. - Bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, felszerelt pályázati kérvények a Monyorókeréki intézőséghez (Vas megye) nyúj-tandók be. 4004

Gazdaságomban

alkalmazni óhajtok egy több évi gyakorlatlaltal bíró, a gazdaság minden ágában jártas kisközt. Olyan, ki szerbiül vagy románul beszél, jó írása van és ambí-tiosus, előnyben részesül. Fize-tés megállapítás és érdem díjazás. Egy tapasztalt béresgaz-dára is van szükségem. Cím: ifj. Frey Gusztáv, Dobrica, Torontálmegy. 4015

Ispáni állás

betöltendő október hó elsejére. Cakis teljesen megbízható, erélyes, igen értelmes, szor-nyalmas, a román nyelvet bíró egyének közülök be bizonyít-ványaik másolatát. Javulandás: 500 korona, évenként 120 kor. emelkedéssel 1200 -korra és conventió. Cakitapolczai Lázár László gazdasági, Lapusnyak, posta: Hunyad-Dobra. 4014

Mezőgazdasági

szükségem van 4 éves szeszifőzőt keresek, azonnali vagy október 1-jétől való belépésre. Póchy Elek, Hermány, u. p. Hedzi, Sárosmegy. 4011

Kerestetik

egy baromfiásné, ki ezt szak-szerben vezeti tudja, egy na-gyobb szabású baromfi-telapon, az illető a termelt baromfiakat egy bizonyos részét kapja. Aján-lat küldendő: Felaranyosi gaz-dság, Felaranyos u.p. Aranyos, Komárommegye. 4024

Cséplési

és répa-utadási idejnyre, gyakorlatlaltal bíró, fiatal, nőlen gazda felvétetik. Tanulmányokat végzett egyén használatoságot esetén véglegesítetik. Ajánlatok, uradalmi intézőséghez, Füllesre, Sopronmegye intézendők. 4032

Baró Springer

Gusztáv Springer uradalmán egy **iróki állás** azonnali betöltendő. Az irók évi fizetése 1200 korona, lakás, fűtés, villá-gítás és kiszolgálás. Bármely hazai gazdasági intézet vagy az akadémia elvégzését tanúsító vég bizonyítványt a egyén szolgál-hat **bizonyítvány-másolat**, a mely nem küldetik vissza, a kérvényvel együtt az uradalmi tisztartói hivatalához (Nagy-Bucsa, u. p. Pa-Ecsogintéző. Magyar és német nyelv tudása kívánatik. 4030

ÁLLÁST KERESŐK.

Gazdasági könyvelő, németül beszélő, a kottás könyv-velben, magyar és német levelező, ki hosszabb ideig egy belterjesen kezelt birtokon, jelenleg egy felsőmagyarorsági nagyobb bérleten, a hol cukor-répa-termelés, hízalás, nagy tel-gazdaság fizeték, alkalmazva van, ir., nős, állást keres. Aján-latok „Z. U. 9200.” alatt Husenstem és Vogler, Wien, I., alá intézendők. 1511 kiadóhivatalban. 4038

Nős

urassági inas, gyermektelen, 15 évi gyakorlatlaltal, 33 éves, fele-sége szobaleány, vagy fő-mosónőnek, esetleg kulesár-nak lehetne alkalmazva, ki igen jól ért a sertés-, baromfi- és a tej-kezelést. Állást keresnek azonnali belépésre. Cím: a ki-adóhivatalban. 4036

Nős,

gyermektelen, 45 éves, római kath. vallású, szerény igényű **gazdatiszt**, ki jelenleg is egy nagy birtokban van mint ispán alkalmazva, október elsejre állást keres. Cím: a kiadói-hivatalban. 4010

16 évi gyakorlatlaltal

bíró 34 éves gazdatiszt, ki bel-terjes czukorgyári gazdaságomban működött, állattenyésztés, hízalás, dohánytermelésben jártas, mielőbbi belépésre nős-ülési engedéllyel, gazdatiszt állást keres. Szív megke-re-sések **Jászku** cím alatt a kiadói-hivatalba kéretnek. 4036

Erélyes,

megbízható 40 éves, nős, gyer-mektelen ir. gazdatiszt, 22 év óta intenzív bérgazdaságokat a legjobb sikerrel és főnökkel leg-nagyobb megelégedéssel vezet, a gazdaság minden ágazatában, czukorrépa termelés, tohen-nyelés, állattenyésztés, hízalás, szőlőkezelésben, teljes jártas-sággal bír, a magyar, német, horvát nyelvet bírja, szerény igényekkel mielőbbi belépésre állást keres. Cím: „J. M.” Budapestben, VI., Szabolcs-utca 30. II. 31.

A gazdaság

minden ágában jártas gazdatiszt jó praxissal mielőbbi belépésre **ispáni állást** keres szerény fel-tételek mellett. Szives megke-re-sést **E. S.** ezimen Kossuthfalvi Klapka-utca 10. u. p. Erzsébet-falva kére.

27 éves,

nőlen uradalmi főkeztész ok-tóber hó elsejére állást keres nagyobb uradalomban. - Cím: Varga Ferdinánd uradalmi fő-keztész, Gyöngyös-Apát, posta Német-Genes. (Vas-m.) 3067

Iróki

vagy nagyobb gazdaságban gyakoronoki állást keres föld-mivessziskolát végzett, gyakorlatlaltal bíró református vallású egyén, lehetőleg azonnali belépésre. Egető Mihály, Hódmező-Vásárhely, VIII. ker., Víz-hang-utca 20. szám. 3995

Tehenész-gazda,

50 éves, nős, családos egyén, ki jelenleg 6 év óta 90 daraból álló tehénésztelen mint gazda működik, január hó 1-ére hason-minteségű állást keres. Szives megke-re-séseket Tóth József cím-re Pa-Mélyvölgyre kéretnek, posta Nagyparkáta, Fehér-m. 4009

Gazdasági-iskolát,

szeszifőzői tanfolyamot végzett keresztény gazdatiszt, 12 évi gyakorlatlaltal, állást váltástia-nosítást végzett, esetleg percsen-tes állást keres. A gazdaság minden ágában jártas. Megke-re-séseket „Megbízható 4013” jel alatt a kiadói-hivatalba kéretnek. 4013

Főgépész,

nős, 33 éves, állást keres bár-mikori belépésre; stab 1 és lokomobill **vezető** végzettségű gép-kezelésben jártas, alkalmazást keres oly nagyobb uradalom-ban, hol fekvő-gép bármilyen van alkalmazva, bármilyen hasz-náltra. Megegyezés esetén az állást három hó vagy hat hét alatt foglalhatja el. Cím: a ki-adóhivatalban. 4028

Gépész,

ki egy nagyobb malom és gőz-fürdőnél van több év óta alkalmában és a gazdasági gépek kezelésében jártas, alkalmazást keres oly nagyobb uradalom-ban, hol fekvő-gép bármilyen van alkalmazva, bármilyen hasz-náltra. Megegyezés esetén az állást három hó vagy hat hét alatt foglalhatja el. Cím: a ki-adóhivatalban. 4028

28 éves,

nőlen, végzett gazda és ok-leveles **szeszifőző,** nagyobb uradalomból gyakorlatlaltal bíró, megfelelő állást keres. Cím: a kiadói-hivatalban. 4038

Ispáni

állást keres egy 31 éves, nős, 12 évi gyakorlatlaltal bíró gazda-tiszt. A növénytermelés és áll-tenyésztés különböző ágában nagy uradalmakban szerzett tap-szalattal; azonnali nagy gyakorlatlaltal van az úkr bevérsé-lés körül. A gazdasági szám-velet kettős könyvvitel alapján is képes vezetni. Jelenleg egy oly gazdaságban van felmond-tatlan állásban, hol nagy tel-gazdaság és czukorrépa-termelés van. Megke-re-séseket „K. J. 4031” jel alatt a kiadói-hivatalba ké-retnék. 4031

Óvadékképes,

30 éves, nős, román kath. gazda-tiszt, gazdasági sz. kisközt, 11 évi gyakorlatlaltal, magyar, német, tót, Feres állást mielőbbi belépésre mint uradalmi, gyári pénztárnok, ellenőr, könyvelő. Moravetz Károly, Budapest, VIII., Köfűtő-gő-u. 12. 4035

Gazdasági irnok,

27 éves, nőlen, ki a gazdasági vizsgát a gazdasági iskolában jó sikerrel tette le és Magyar-orországban egy és ugyanazon nagy uraságnál 6 1/2 évig mű-ködött, állást keres azonnali egy terjedelmesebb gazdaságban, illető meglehetősen bírja a magyar és jól a német nyelvet és szép írása van. Cím: a kiadói-hivatalban. 4026

Gazdatiszt

Ha, ki a földművés és tel-gazda-sági szakiskolát jóles sikerrel végezte, 7 évi gyakorlatlaltal bíró, szerény igényű, 31 éves, jó bizonyítványokkal rendelkezik, gazdasági ellenőr, szeptember vagy október elsejére **ispáni** vagy segéd-izt állást keres. Megke-re-séseket „A. H. 4027” jel-gye alatt a kiadói-hivatalba ké-retnék. 4027

ÁLLATOK.

Eladó

több darab tenyészképes fiatal, tisztavérű nagy fehér vorkshirei tenyészek. Megke-re-séseket bá ó Stummer Sándor jószágigazra-tóságához, Nagy-Bodokra, u. p. Nyitra-Ludány intéződnök. 4008

Eladó kosok.

Bérléskelésre vett eladó kő-lőntés kora kitűnő minőségű elsőrendű hazai fésűs tenyész-kosok, Előzetes levélbeli meg-ke-re-séseire kösít kiél Duna-Pataj vasutállomásra Reich Már-ton bódli bérgazdasága. 4034

Vöröstarka

tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esztől 8 éves, nálam minden mennyi-ségben kapható olcsó áron. Későbbi, ugyanzalán Jármos és bedállítai örök szállítására vál-kozom. 4034

Kitűnő

friss fejős tehének előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthetők, kö-telzettség nélkül. Vevő tel-gessze szerint választat. 1422

Henrik Ignác fia

Szalónak (Vasm.) **VEGYÉSEK.** **Az ihárosi** bérgazdaságban (posta Iharos-berény) **őszli borsó** kapható a csurgói állomásra szállítva 20 koronáért 100 kgkint. 4007

Nyolcz löerejű

cséplőgarnitúra Shuttleworth-féle cséplőszek-ze-tel, legnagyobb szerkezet, igen jó állapotban oleson eladó. Aján-latok „Z. U. 9200.” alatt Husenstem és Vogler, Wien, I., alá intézendők. 1511 kiadóhivatalban. 4038

Központi

tejesarnok részvények kerestetnek. Ajánlatok és ára „A. B. 4020” alatt a ki-adóhivatalba kéretnek. 4020

Nád,

szép hosszú, épületek fedésére, valamint nádszövőre is alkalmos, jutányos áron eladó a Nagymajori gazdaságban (posta Ohatkócs, vasutállomás hely-ben). 4021

Biborheremag,

prima arankamentes, 30 forint mértékárúknál nagykanizsai vasuti állomásra szállítva, szá-koz-önköltésben, Sommerligetec gazdaságában, Csapi, u. p.: Galambok. Ugyanott kaphatók erős esztotezatú szimmenthal fészér **bikák.** 4030

Lentermést

vesz vaggon-vagy parthie-számra készpénz ellenében **Julius Ackermann** Geisdorf, Steiermark. Magyar nyelvű levelek is elintéztetnek. 4027

Veszek

könnyű buzáit, búzajál, roz-szaját és könnyű rozsoztát Buda-pest vagy más állomás közpénz-vezetés ellen. Mintát az ár meg-jelölésével kérek Zuckerman Ede, Budapest, VIII., Tavasz-mező-utca 12. 3943

Eladó Gödöllőn

2 lakóház együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól jövedel-mező allandó lakókkal. 3842

Veszek

450-500 méterig, használt, de még jó karban levő, körülbelül 5 centiméter belső világosságú vízvezeték csövet. Árjátlat Strasser János címre kéretik, Pusztas Keesege, u. p. Tolna-Tamási. 3993

Cséplőkészlet

6 HP magyar állam-vasuti, fiatal, gyárilag javítva, eladó azonnali szállításra. 4034

HORVÁT és HERCZEG BUDAPEST, VI., Lehel-utca 8.

Bedőházi Pál urad. tisztartó Kutyfalva, Alsó Fehér-m., **megbízásokat fogad el igaz ökor, lekötötti való ökor, tinó, üsző, tehének és borjak megvételére.** Szives megke-re-séseket kér: Bedőházi Pál, Kutyfalva. Vasuti megállóhely. 1422

Saját készítményű mindennemű gazdasági

ZSÁK

és vízhatlan **kazaltakaró PONYVA** a legelősebb gyári áron kap-ható a **FISCHER-féle** zsák- és ponyvárúháiban Budapest, Nador-u. 31-33. Ponyvakölcsönző intézet.

ELADUNK

kölcsön adunk új és használt víz-hatla

TAKARÓ PONYVÁKAT,

mindenféle nagyságban, új és használt mindennemű **TERMÉNY ZSÁKOK** repceponyvákat

a legjutányosabb áron, il-letve kölcsönadják mellett **KOHN és STEIN** zsák és ponyva gyári raktár BUDAPEST, V., Béla-utca 5.

Legkötőbb

Benzinmotoraink

gyárunkban mindenkor üzem-ben megtekinthetők. Árjegyzé-kek és költségvetések díjmen-tesen adtnak. 1315

Beck és Gergely

motor- és gépkar Budapest, V. Váci-ut 12.

Veszek

450-500 méterig, használt, de még jó karban levő, körülbelül 5 centiméter belső világosságú vízvezeték csövet. Árjátlat Strasser János címre kéretik, Pusztas Keesege, u. p. Tolna-Tamási. 3993

96%

csiraképességű arankamen-tesrégre általában olomzá-rott

Biborhere-

magot, továbbá **Tarlórépa-, Mustár-, Muhar-** magot, **Szt-iván rozsozt, Kaposztarepczét, Oszai árpát** ajánl kitűnő minőségben, jutányos árban

Haldek

magnagykereskedése **BUDAPEST, Károly-körút 9. sz.**

6 HP cséplőkészlet

Nicholson gyártmány, 4 éves, ala osan kijavítva, **jótállás mellett,** nyom-ban szállítható. **SZÜCS ÖDÖN** BUDAPEST, 1497 Nagymező-utca 19.

Bérbe adó

egy 1000 és egy 2000 holdas **kitűnő birtok.** Felvilágosításat szolgál **Kövesdy Jenő** Nagykanizsa. **Birtok-eladás.**

Vas megyében, közel Szom-bathelyhez, 2 vasut mellett 2650 hold nagyságú szép birtok, park és kastély, legjobb vadászat, távolság Budapesttől 5 óra, Bécs-ből 3 1/2 óra, 530,000 frt-ért eladó. Fővilágosítást ad, de csak direkt vevők-nek az eladással megbízott: **Szalai Lipót,** Szombathelyen. 1490

A szél iránya és szél ereje után

önmagától szabályozó, vihar-nak ellentálló **szél-motorok,** teljesen szerelhető és vasból, 30% garantított nagy-gyobb munka-képességgel mint az eddigi rendszerek, véleki előjárás-gyól, gazdasági elvárak, gyárak, villák, stb. költ-ségment s **vizellátására,** gazdasági malomüzemek vizének be és elvezetésére stb. szállít **Engelsmann Rezső** mérnök, műszaki iroda **BUDAPEST, 1497 VII., Dohány-utca 42.** Prospektusok ingyen és bérmentve.

Most jelent meg!

Utazási Zsebkönyv

Ára diszes kö-tésben 2 korona **Utazásnál nélkülözhetetlen** BADEKER, uti ta-nácsadó, napló, jegyzőkönyv, em-lékkönyv egyben. Megrendelhető a „Köz-telek” kiadóhivatalánál Budapest, Üllői ut 25

ÉVFOLYAM.

aphatók: **ERGELY-nél** Váci-ut 12.

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

eladó:

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gözekével

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alábbi címre forduljanak.

WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. földmivelségi miniszter ur rendeletére a sepsiszentgyörgyi m. kir. állami méntelep homorodi, sepsiszentgyörgyi, deési osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1903. év november hó 1-től 1904. év október hó végéig szükségelendő

takarmány és egyéb czikkek biztosítására

a fenti méntelep számvevő irodájában

f. é. augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor

írásbeli zárt ajánlati tárgyalás fog tartatni.

A szállítási feltételek úgy az alulírott méntelepparancsnokságnál mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

A takarmány-szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 méter-mázsára is tehetnek ajánlatot.

Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szervezetek előnyben részesülnek.

A további tudnivalókra nézve, valamint az ajánlatok szerkesztésére vonatkozólag felhívatik az érdekeltek figyelmé a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára.

Sepsiszentgyörgy, 1903. július 15.

1507

M. kir. állami méntelepparancsnokság.

A szegedi kenderfonógyár részvény-társaság Szegeden

ajánl mint egyedüli hazai gyártmányt

manila kévekötőfonalat

minden aratógép szerkezetnek megfelelő gombolyagban és a külföldivel legalább is egyenlő minőségben

100 kg.-ként 120 koronáért.

Továbbá: tiszta kenderfonalból készült kenderzsákokat, gözkehez való sodronyköteleket, gazdasági kötélárakat mezőhegyesi kenderből.

1164

Magyar kir. Államvasutak ad 118121/903. sz.-hoz.

Menetdíjkedvezmény és szálló szelvények kiadása a zsolnai iparkialítás alkalmából.

A magy. kir. Államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a zsolnai iparkialítás tartama alatt, vagyis f. é. augusztus 1-től szeptember 13-áig annak összes állomásairól, valamint a Kassa-Oderbergi vasut magyar vonalának állomásairól — kezelésük alatt álló helyiérdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával, — Zsolnára úgy a személy, mint a gyorsvonatokhoz minden szombaton és vasárnapon, valamint a Szent István ünnepnapon és az azt megelőző napon mérsékelt áru menettérty-jegyek adatkak ki. Ezen menettérty-jegyek, melyek árai minden állomáson hirdelve vannak, és érvényességük tartamán belül a kiállítás egyszeri megtekintésére — még pedig tetszés szerinti napon, tehát azon napokon is, amelyekeken magasabb belépő árak szedettek be — jogosítanak, mi mellett azonban a menettérty-jegy a kiállítás pénztáránál lebélyegzés végett bemutatandó.

A menettérty-jegyek 6 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napja első napnak számítatik és a visszautazás legkésőbb a hatodik napon éjféltől megkezdendő.

Miután ezen menettérty-jegyek csak a kiállítás látogatásának megkönnyítése céljából adatkak ki, ennélfogva ezek a visszautazáshoz csakis abban az esetben érvényesek, ha azok tulajdonosa a kiállítást tényleg megátogatta melynek bizonyítékául a jegyeknek a kiállítási pénztár bélyegzőjével kell ellátva lennie. Azon menettérty-jegy, mely ezen lebélyegzése nélkül nincs, a visszautazásra nézve érvényét elveszti.

A kiállításra utazó közönség egyuttal figyelmeztetik, hogy az idegen forgalmi és utazási vállalat részéről egyettértyleg a kiállítás igazgatóságával, annak a központi menettérty-irodájával (IV. Vigadó-tér 1. sz.), valamint az összes vidéki főkirodáiban elszállásolási szelvények adatkak ki 9 K 25 fill.-ért, melyért az utas egy napra egy szobát világitással és kiszolgálással, valamint reggelit, ebédet és vacsorát kap.

Azon utasok, kik ilyen szelvényeket váltanak, figyelmeztetnek azonban, hogy Zsolnára való érkezésük alkalmával a pályaudvaron levő elszállásolási irodában jelentkezzenek, mely őket elszállásolni fogja.

Minden egyéb felvilágosítást a magy. kir. Államvasutak központi menettérty-irodájára (IV. Vigadó-tér) készséggel megad.

Budapest, 1903. július 23.

(Utányomás nem díjazt.)

A magy. kir. Államvasutak igazgatósága.

Úri Rezső

sertésbizományos

= Budapest, =

József-körút 22/24.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Élelmi szerek értékesítését eszközök az előirt 9/0 mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyujt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK
ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

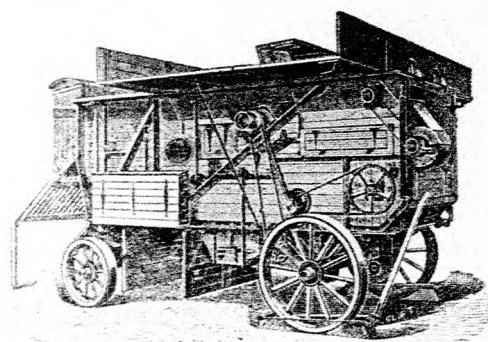
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: Husmüket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat, burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

Az Aranyospusztai hitbizományi bér gazdaságban

80 darab jól fejlett, esztendőös erdélyi ökörborju eladó.

U. p. Ipp, Szilágymegye. 1508

A Robey & Co. Ltd.-féle

világhírű gőzmozgonyokat, valamint aczelkeretű cséplőgépeket, utólrhetetlen kitünő anyagból készítve, ajánlom olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Szücs Ödön, Robey & Co. Ltd. lincolni gépgyára

magyarországi vezérképviselősége

BUDAPEST, VI. kerület, Nagymező-uteza 66. szám.